

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Sprawozdanie z działalności Ośrodka

w 2012 roku

POZNAŃ, styczeń 2013 roku

SPIS TREŚCI:

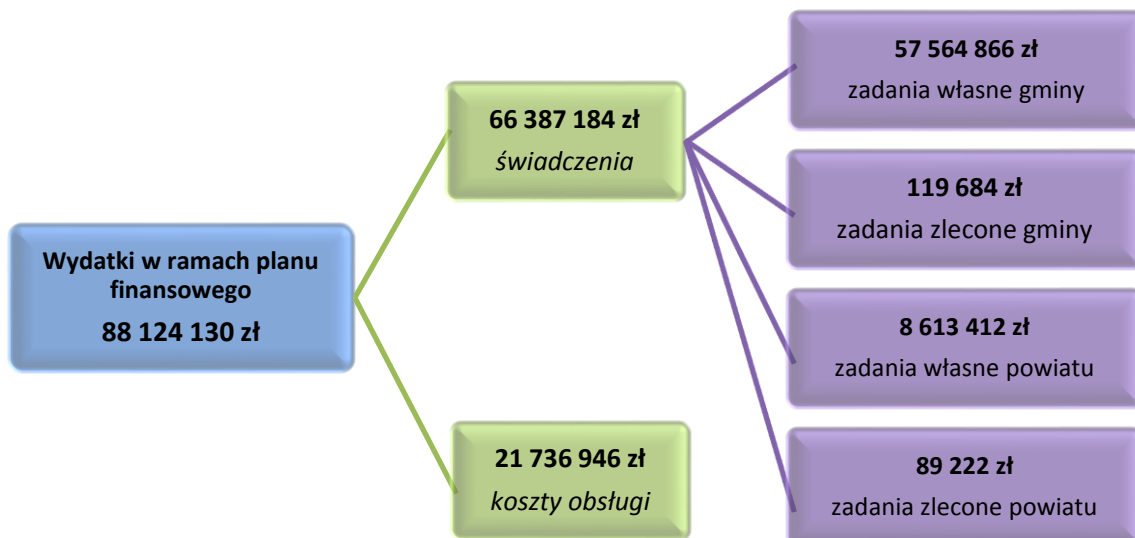
I.	<u>Informacje wstępne</u>	3
1.	<u>Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych</u>	3
II.	<u>Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej</u>	4
1.	<u>Klienci korzystający z pomocy społecznej oraz powody ich trudnej sytuacji życiowej</u>	4
2.	<u>Zadania gminy</u>	5
2.1.	<u>Zadania zlecone gminy</u>	6
2.2.	<u>Zadania własne gminy</u>	7
3.	<u>Zadania powiatu</u>	10
3.1.	<u>Piecza zastępcza</u>	10
3.2.	<u>Domy pomocy społecznej</u>	13
III.	<u>Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych</u>	15
IV.	<u>Realizacja pracy socjalnej</u>	17
V.	<u>Działania na rzecz rodzin (w tym: dzieci i młodzieży)</u>	19
1.	<u>Programy i projekty realizowane przez MOPR</u>	19
2.	<u>Programy i projekty realizowane z innymi partnerami</u>	25
3.	<u>Pomoc specjalistyczna realizowana przez MOPR</u>	28
4.	<u>Pomoc specjalistyczna realizowana z innymi partnerami</u>	32
5.	<u>Rozwijanie zainteresowań i wyrównywanie szans edukacyjnych oraz organizowanie wypoczynku i imprez okolicznościowych dla dzieci</u>	32
VI.	<u>Działania na rzecz społeczności lokalnej</u>	34
VII.	<u>Działania na rzecz bezrobotnych</u>	37
1.	<u>Programy i projekty realizowane przez MOPR</u>	37
2.	<u>Programy i projekty realizowane z innymi partnerami</u>	41
VIII.	<u>Działania na rzecz bezdomnych</u>	45
1.	<u>Koordinacja działań na rzecz osób bezdomnych</u>	45
2.	<u>Programy i projekty realizowane przez MOPR</u>	46
IX.	<u>Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych (w tym: osób z problemami psychicznymi)</u>	48
1.	<u>Programy i projekty realizowane przez MOPR</u>	48
X.	<u>Działania promocyjne MOPR i zaangażowanie w przedsięwzięcia o zasięgu ogólnopolskim</u>	53
XI.	<u>Współpraca ze środkami masowego przekazu</u>	54
XII.	<u>Rozwiązania organizacyjne oraz zatrudnienie w MOPR</u>	57
1.	<u>Nowe rozwiązania organizacyjne w MOPR</u>	57
2.	<u>Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie</u>	57
2.1.	<u>Struktura organizacyjna</u>	58
2.2.	<u>Wykształcenie pracowników</u>	58
2.3.	<u>Szkolenia pracowników</u>	59
XIII.	<u>Audyt wewnętrzny MOPR</u>	59
XIV.	<u>Kontrole merytoryczno – finansowe w MOPR</u>	59
1.	<u>Kontrole zewnętrzne w MOPR</u>	59
2.	<u>Kontrole wewnętrzne w MOPR</u>	60
3.	<u>Kontrole zewnętrzne w jednostkach nadzorowanych</u>	61
XV.	<u>System zarządzania jakością w MOPR</u>	62
XVI.	<u>Potrzeby w zakresie pomocy społecznej</u>	63

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych

WYDATKI MOPR W 2012 ROKU WYNIOSŁY 96 395 326 zł, z tego:

- 1) wydatki w ramach planu finansowego – 88 124 130 zł,
- 2) wydatki poza planem finansowym – na świadczenia z PFRON – 8 271 196 zł

Wydatki na świadczenia (w ramach planu finansowego oraz poza planem) określone w ustawach, do realizacji których zobowiązany jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

63 908 869 zł	• USTAWA O POMOCY SPOŁECZNEJ • USTAWA O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ
538 189 zł	• USTAWA O SYSTEMIE UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU ZDROWOTNYM
767 079 zł	• USTAWA O WYCHOWANIU W TRZEŻWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLOWI
385 988 zł	• USTAWA O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE
9 058 255 zł	• USTAWA O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2012 roku MOPR udzielił wsparcia w ramach:

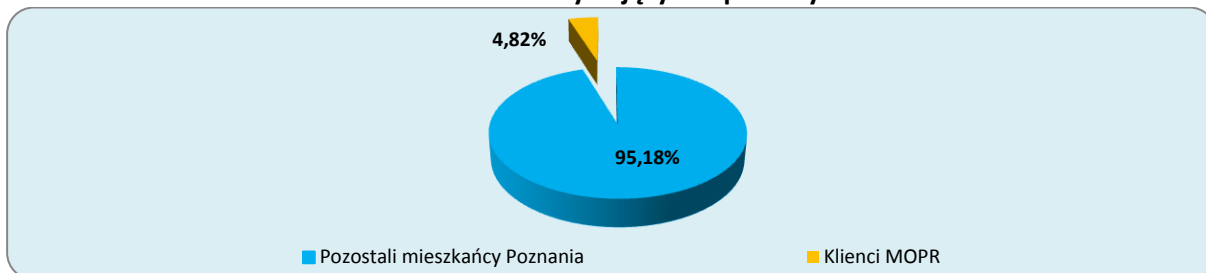
- świadczeń pomocy społecznej – 13 845 rodzinom (25 441 osobom)
- przeciwdziałania alkoholizmowi – 408 osobom
- wsparcia rodzicielstwa naturalnego i zastępczego – 126 rodzinom
- rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – 3 908 osobom i 23 podmiotom

II. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Klienci korzystający z pomocy społecznej oraz powody ich trudnej sytuacji życiowej

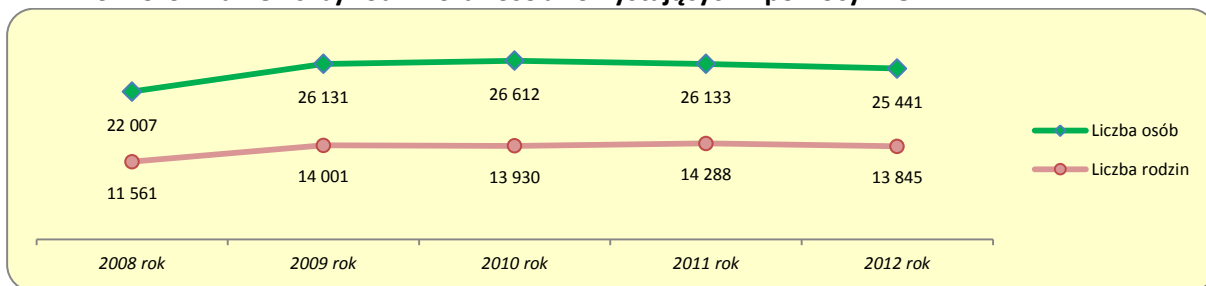
W 2012 roku z różnych form świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych skorzystało **25 441 osób** z 13 845 rodzin.

WYKRES: Odsetek mieszkańców Poznania korzystających z pomocy MOPR w 2012 roku

W porównaniu z 2011 rokiem liczba rodzin korzystających z pomocy MOPR zmniejszyła się o 443 rodziny, tj. ok. 3 %, natomiast liczba osób objętych wsparciem zmniejszyła się o 692 osoby.

WYKRES: Porównanie liczby rodzin oraz osób korzystających z pomocy MOPR

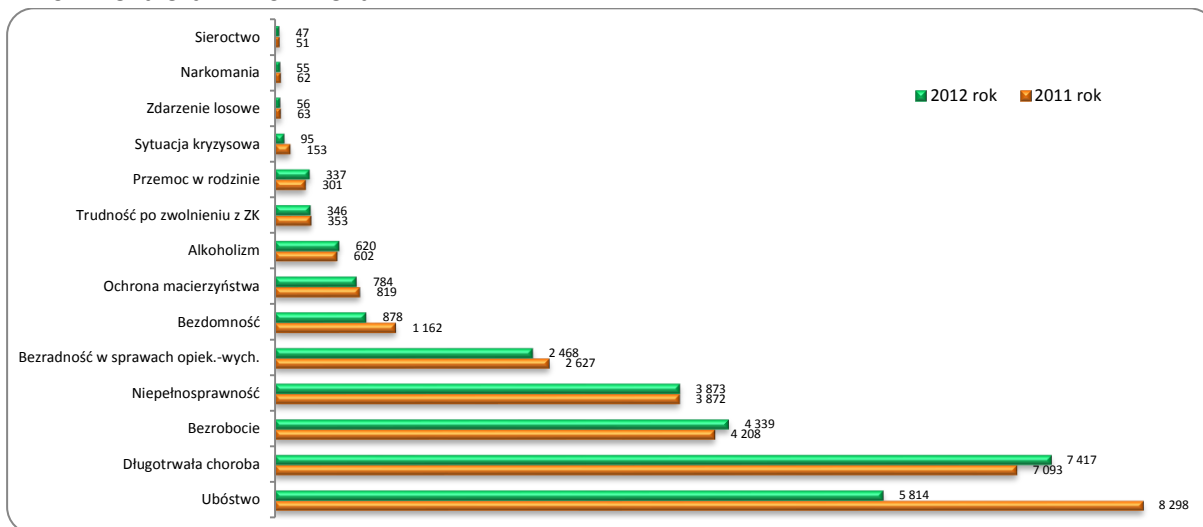

Od kilku lat wśród dominujących powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej znajdują się cztery przesłanki: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie i ubóstwo, rozumiane jako uzyskiwanie dochodów poniżej ustawowego kryterium dochodowego, które oscyluje na granicy „minimum egzystencji” określonego przez Instytut Pracy i Spraw Społecznych.

Największą grupę rodzin, którym udzielono wsparcia w 2012 roku, stanowiły rodziny osób **długotrwale lub ciężko chorych** i była to grupa 7 417 rodzin, tj. ok. **54 % ogółu rodzin**. Drugą dużą grupę stanowiły rodziny osób dotknięte ubóstwem – 5 814 rodzin, tj. ok. 42 % ogółu rodzin.

Na znaczący wzrost zjawiska ubóstwa wśród mieszkańców Poznania wpływają rosnące koszty utrzymania oraz pozostające na niezmiennym poziomie od 2006 roku kryteria dochodowe uprawniające do korzystania z bezpłatnych świadczeń, które podwyższono dopiero od 1 października 2012 roku.

WYKRES: Porównanie powodów trudnej sytuacji rodzin korzystających z pomocy MOPR w 2011 roku oraz w 2012 roku

Wśród środowisk korzystających ze wsparcia Ośrodka w poszczególnych miesiącach w 2012 roku (średnio 8 174 środowisk), **ok. 4,2 % stanowili nowi klienci**, czyli tacy, którzy nie figurowali w rejestrach klientów od 01.01.2011 roku. Średnio w miesiącu przybywały ok. 344 środowiska.

Wśród klientów, którzy w 2012 roku opuścili system pomocy społecznej (jako podstawę kwalifikacji przyjęto nie korzystanie z pomocy przez sześć kolejnych miesięcy) 17,6 % stanowiły rodziny, których członkowie podjęli zatrudnienie, natomiast 22,3 % rodziny, których ogólna sytuacja materialna uległa poprawie. Dużą grupę tj. 28,1 % stanowili także klienci, którzy zrezygnowali z pomocy, czy to z powodu odmowy współpracy, czy też odmowy podpisania kontraktu socjalnego.

2. Zadania gminy

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji. Udzielane świadczenia mają charakter obowiązkowy, jak i fakultatywny. Prawo do bezpłatnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) na osobę w rodzinie nie przekraczał:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 477 zł,
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 351 zł na osobę w rodzinie

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej przesłanki określonej w art. 7 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wprowadziło **od 1 października 2012 roku nowe kryteria** uprawniające do korzystania ze świadczeń:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 542 zł,
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 456 zł na osobę w rodzinie

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej przesłanki określonej w art. 7 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Porównanie wydatków na świadczenia pomocy społecznej przyznane w ramach zadań zleconych i własnych gminy w 2011 oraz w 2012 roku

Wyszczególnienie	Kwota udzielonych świadczeń*		
	2011 rok	2012 rok	2012:2011
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych	50 125 066	51 041 855	101,83%
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	833 995	769 675	92,29%
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	49 291 071	50 272 180	101,99%

* kwoty zgodne ze sprawozdaniem MPIPS-03 (wiersz „razem”), w tym wydatki na świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, dla których plan finansowy znajduje się w budżecie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania.

2.1. Zadania zlecone gminy

Struktura wydatków na świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań zleconych gminy w 2012 roku

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Razem*	1	86	x	769 675	86	104
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KŁĘSKĄ ŻYWIOŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ	2	0	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE PRZYSŁUGUJĄCE NA PODST.PRZEPISÓW O OCHRONIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO	3	86	45 275	769 675 ¹	86	104
Pomoc – ogółem przyznana cudzoziemcom którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terenie RP	4	2	18	5 066	X	X
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	5	8	54	27 553	X	X

*wiersz razem - wykazana wartość określa rzeczywistą liczbę osób i rodzin objętych pomocą, przy zachowaniu zasady, że dana osoba/rodzina wykazywana jest tylko raz bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń

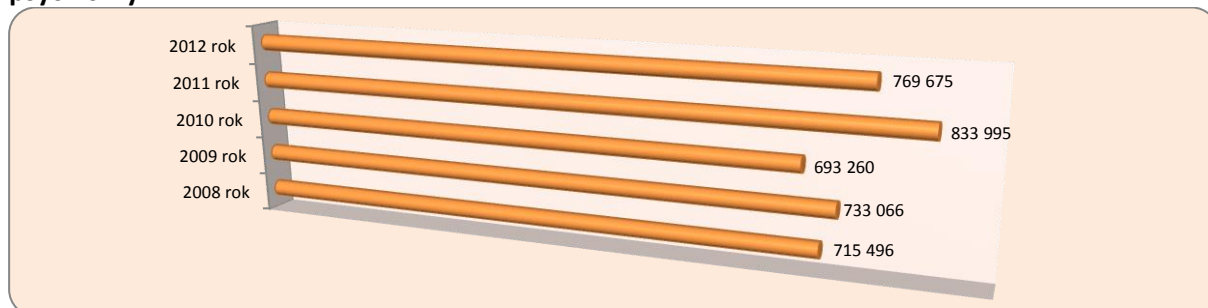
*wiersz razem nie obejmuje wiersza 4 oraz 5

¹ wykazane koszty realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych nie są wydatkiem MOPR. Plan finansowy znajduje się w budżecie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania. MOPR jest jedynie podmiotem odpowiedzialnym za dokonanie rozliczenia faktycznie wykonanych godzin.

Na zadania zlecone gminy wydatkowano **ogółem 802 294 zł**. Dotyczyły one głównie wydatków na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2012 roku pomocą w formie **specjalistycznych usług opiekuńczych**, świadczonych na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego objęto **86 osób**, na co wydatkowano 769 675 zł. Natomiast w 2011 roku pomocą w tej formie objęto 90 osób, na co wydatkowano kwotę 833 995 zł. Zmniejszenie wydatkowanej kwoty związane było ze zmniejszeniem zarówno liczby osób objętych usługami jak i liczby przyznanych godzin świadczeń.

WYKRES: Porównanie wydatków na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W ramach pomocy przyznanej cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP pomocą objęto **2 osoby**, na co wydano 5 066 zł.

W 2012 roku wypłacone zostało również przyznane przez sąd wynagrodzenie należne 8 opiekunom z tytułu sprawowania opieki w wysokości 27 553 zł.

2.2. Zadania własne gminy

Struktura wydatków na świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań własnych gminy w 2012 roku

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RAZEM ¹	17 084	X	50 272 180	13 796	25 385
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM (dotowane)	1 335	11 923	4 798 116	1 324	1 584
ZASIŁKI OKRESOWE – OGÓŁEM ²	5 688	28 661	8 098 520	5 659	11 836
SCHRONIENIE	133	23 527	320 654	133	188
POSIŁEK ³	4 852	1 031 373	6 402 143	3 193	8 951
w tym dla: dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	3 358	794 800	4 472 093	2 069	7 051
UBRANIE	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE – OGÓŁEM ⁴	2 594	1 215 172	13 578 722	2 585	3 114
w tym: specjalistyczne	52	13 271	225 607	52	102
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE OSOBOM NIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU NFZ	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	14	14	18 250	14	36
ZASIŁKI CELOWE W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	1 088	1 159	24 041	1 088	1 095
SPRAWIENIE POGRZEBU	128	128	194 099	128	128
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM ⁵	9 307	X	16 837 635	9 147	18 267
w tym: zasiłki specjalne celowe ⁶	2 900	6 396	2 233 737	2 880	5 679
POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE	0	X	0	0	0

1) w wierszu razem wykazuje się rzeczywistą liczbę osób i rodzin objętych pomocą, przy zachowaniu zasady, że dana osoba/rodzina wykazywana jest tylko raz bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń

2) w tym: 7 020 291 zł dotacja na zasiłki okresowe

3) w tym: 3 320 788 zł dotacja na dożywianie ze środków rządowych w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia”,

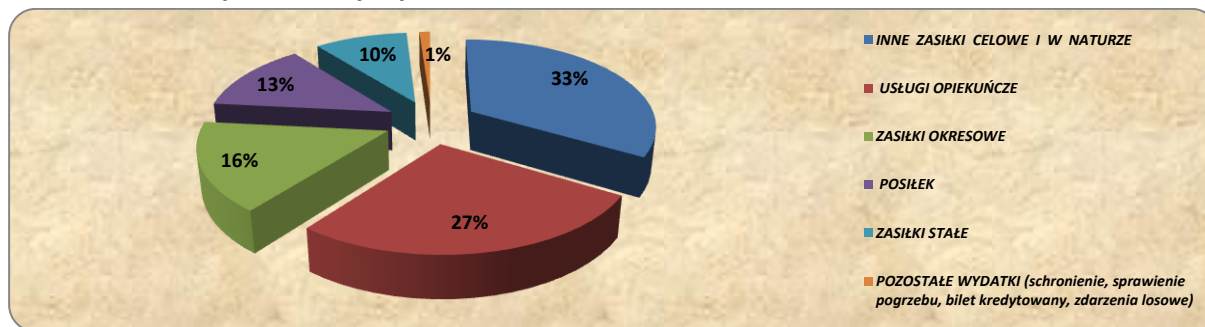
4) Wykazane koszty realizacji usług opiekuńczych nie są wydatkiem MOPR. Plan finansowy znajduje się w budżecie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania, natomiast MOPR jest podmiotem odpowiedzialnym za dokonanie rozliczenia faktycznie wykonanych godzin.

5) w tym: 5 957 062 zł dotacja na zasiłki na żywność w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia”

6) w tym: 144 653 zł wydatki w ramach projektu „Pomoc – Aktywizacja – Wsparcie (PAW)”

Koszt zadań własnych gminy realizowanych przez MOPR w 2012 roku wyniósł ogółem **50 272 180 zł**.

WYKRES: Podział procentowy wydatków na zadania własne w 2012 roku

Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności jest zadaniem obowiązkowym gminy. Realizacja powyższych świadczeń umożliwia osobom starszym, niepełnosprawnym fizycznie pozostanie w swym środowisku zamieszkania.

W 2012 roku tą formą pomocy objęto **2 594 osoby**, w tym 2 144 osoby samotnych, 450 osób zamieszkujące z rodziną.

W 2012 roku usługi świadczyły opiekunki zatrudniane przez:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej na terenie Filii Grunwald, Filii Jeżyce i Filii Nowe Miasto,
- Polski Czerwony Krzyż na terenie Filii Stare Miasto, Filii Wilda i Filii Piątkowo,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej, realizujący specjalistyczne usługi opiekuńcze na terenie całego miasta,

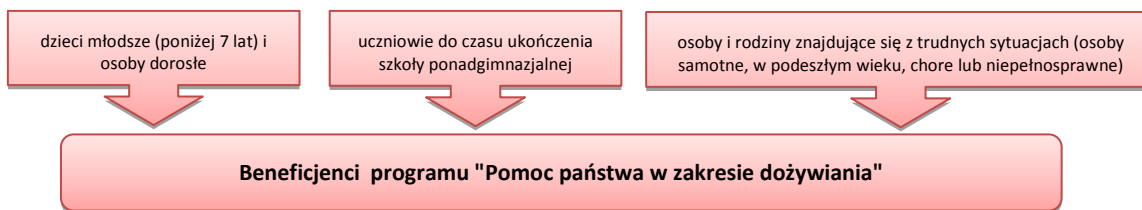
Zlecenie przez MOPR wykonywania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta opiekunkom z ww. organizacji wynika z umów zawartych pomiędzy Prezydentem Miasta Poznania a tymi podmiotami.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy przyznawanie i **wypłacanie zasiłków okresowych**. Przysługują one w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Z pomocy w formie zasiłków okresowych w 2012 roku skorzystało **5 688 osób**, na co wydatkowano kwotę 8 098 520 zł. Natomiast w 2011 roku pomocą w tej formie objęto 5 625 osób na kwotę 7 087 769 zł. Zauważalny jest nieznaczny wzrost liczby osób korzystających z zasiłków okresowych (o 1,1 %) oraz duży wzrost wydatkowanych środków (o 14,3 %), będący następstwem podniesienia kryteriów dochodowych uprawniających do korzystania z pomocy społecznej od 1 października 2012 r. Realizacja tego zadania była finansowana ze środków własnych w wysokości 1 078 229 zł oraz z dotacji państwa w wysokości 7 020 291 zł.

Do katalogu świadczeń obligatoryjnych należy również **wypłata zasiłków stałych**, którymi w 2012 roku objęto **1 355 osób**, wydatkując na ten cel 4 798 116 zł, natomiast w 2011 roku zasiłki stałe otrzymało 1 246 osób, na co wydatkowano 4 242 620 zł. Zwiększenie wydatkowanej kwoty związane jest ze wzrostem liczby osób uprawnionych do tego świadczenia oraz wzrostem średniej wysokości jednego świadczenia w wyniku podniesienia kryteriów dochodowych od 1 października 2012 roku. Realizacja tego zadania była finansowana z dotacji państwa.

RZĄDOWY PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Rządowy program dotyczący dożywiania realizowany był na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Dokumenty te określiły warunki realizacji programu, wskazały adresatów oraz kryteria przyznawania pomocy.

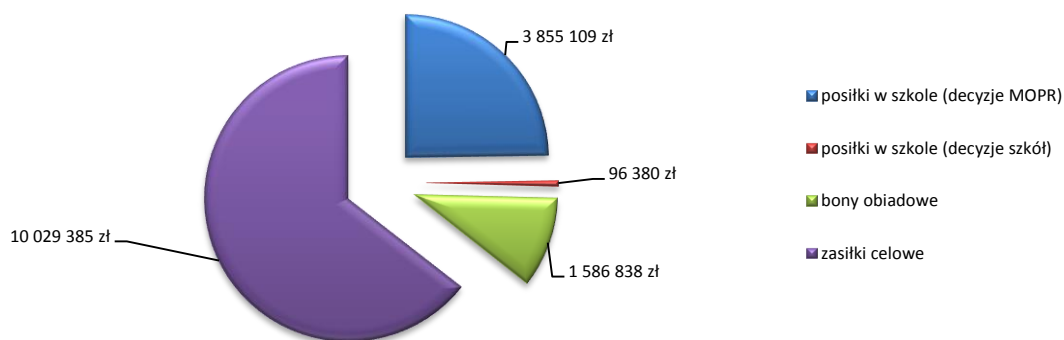
Ww. pomoc przyznawana była bezpłatnie osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Zasady udzielania pomocy dla osób i rodzin przekraczających ww. kryterium uregulowane zostały w drodze Uchwały NR LXI/648/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad zwrotu wydatków za świadczenia pieniężne i rzeczowe z pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy oraz Uchwały NR XC/1012/IV/2006 Rady Miasta Poznania z dnia 21 marca 2006 roku w sprawie warunków odpłatności za pomoc w formie posiłku udzielanego w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie żywienia”

Zgodnie z zasadami Programu w 2012 roku 107 dzieci objęto pomocą w formie dożywiania w szkołach bez potrzeby ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez MOPR decyzji administracyjnej.

W 2012 roku z programu skorzystało **łącznie 17 681 osób**, w tym 3 013 dzieci i młodzieży. Na realizację programu **wydatkowano ogółem 15 567 712 zł**, w tym:

- 6 289 863 zł ze środków własnych gminy,
- 9 277 849 zł z dotacji rządowej.

WYKRES: Formy pomocy w ramach realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia” w 2012 roku

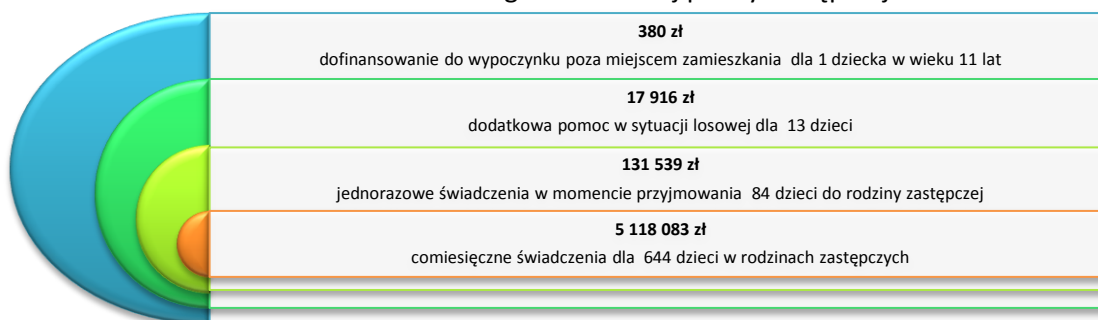
Zgodnie z założeniami Programu podstawowym celem udzielania pomocy żywieniowej było zapewnienie długofalowych działań w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci, młodzieży i osób dorosłych, poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia, w tym szczególnie zapewnienie pełnej dostępności do posiłków dla dzieci w wieku szkolnym.

3. Zadania powiatu

3.1. Piecza zastępcza

Do zadań powiatu należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych (na mocy postanowienia sądowego po śmierci rodziców naturalnych, bądź po pozbawieniu, ograniczeniu lub zawieszeniu im praw rodzicielskich), w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka na jego terenie.

Pomoc finansowa dla dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w 2012 roku:

Z ww. pomocy w 2012 roku skorzystało **644 dzieci** przebywających w **482** rodzinach zastępczych. Najwięcej dzieci (404) jest umieszczonych w spokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych. Ogółem wydatkowano (wraz z wynagrodzeniami dla rodzin zastępczych zawodowych, 1 rodziny pomocowej i 9 osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych zawodowych) kwotę **5 915 944 zł**.

W 2012 roku funkcjonowało 7 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w których zostało umieszczonych 50 dzieci, 6 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem wielodzietnych rodzin zastępczych, w których przebywało 24 dzieci, 2 rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne, w których opiekę znalazło 3 dzieci oraz 4 rodziny zastępcze zawodowe, sprawujące opiekę i wychowanie nad 15 dziećmi. Stanowią one alternatywną do placówek opiekuńczo - wychowawczych formę opieki zastępczej nad dziećmi.

Liczba rodzin zastępczych z podziałem na poszczególne typy rodzin

Wyszczególnienie	2012 rok
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	644
Liczba rodzin zastępczych ogółem*	482
- spokrewnione	317
- niezawodowe	147
- pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	7
- wielodzietne	6
- specjalistyczne	2
- zawodowe	4

* w trakcie roku jedna z rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przekształciła się w zawodową rodzinę zastępczą

Od 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wprowadziła nowy podział form rodzinnej pieczy zastępczej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z ww. aktem prawnym są:

- rodzina zastępcza:
 - spokrewniona,
 - niezawodowa,
 - zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
- rodzinny dom dziecka.

Rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinę zastępczą niezawodową tworzą małżonkowie lub osoba, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Ponadto zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze działające na podstawie przepisów dotychczasowych funkcjonują do czasu wygaśnięcia lub rozwiązania umowy zawartej na podstawie przepisów dotychczasowych, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ww. ustawy.

W związku z powyższą zmianą porównania statystyczne 2011 i 2012 roku, w zakresie liczby rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci, nie są zasadne.

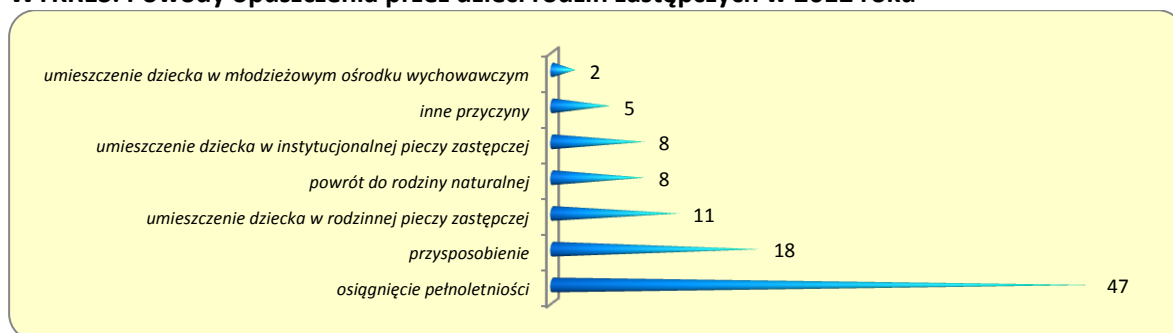
W drugim półroczu 2012 roku zatrudniono w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu (który zgodnie z zarządzeniem NR 763/2011/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 1 grudnia 2011r., pełni na terenie Poznania, obok Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”, funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej), 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (3 zatrudnionych na etacie, wraz z 1 na zastępstwo oraz 2 na umowę zlecenie), którzy podjęli współpracę ze 184 rodzinami zastępczymi.

Ponadto MOPR w roli organizatora rodzinnej pieczy zastępczej:

- wydał 466 opinii zarezerwowanych dla instytucji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- przekazał do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego 118 informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną,
- zorganizował dla 2 dzieci opiekę w formie rodziny pomocowej (1), w przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego nie mogła sprawować opieki z powodu zaplanowanego wypoczynku.

W 2012 roku **99 dzieci** przestało być wychowankami poznańskich rodzin zastępczych.

WYKRES: Powody opuszczenia przez dzieci rodzin zastępczych w 2012 roku

Do zadań powiatu należy także pomoc mająca na celu życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem osób, które po osiągnięciu pełnoletniości opuszczają rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Pomoc ta polegała na:

- wypłacie stałej miesięcznej pomocy na kontynuowanie nauki dla 281 osób na kwotę 1 142 437 zł,
- wypłacie pomocy na usamodzielnienie dla 71 osób na kwotę 350 931 zł,
- przyznaniu pomocy na zagospodarowanie (w tym w formie rzeczowej) dla 57 osób na kwotę 220 473 zł.

Ogółem udzielono pomocy na kwotę 1 713 841 zł.

W 2012 roku w mieszkaniu chronionym funkcjonującym przy MOPR zamieszkiwało 6 pełnoletnich usamodzielniających się wychowanek rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych. Istnieje jednak dalsza potrzeba pozyskiwania lokali, w tym tworzenia mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej (w 2012 roku pełnoletność osiągnęło 47 wychowanków rodzin zastępczych, a instytucjonalne formy opieki opuściło 53 wychowanków pochodzących z terenu miasta Poznania) oraz rozwijanie specjalistycznego wsparcia dla tej grupy podopiecznych MOPR.

INSTYTUCJONALNA OPIEKA NAD DZIECKIEM

Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu należy kierowanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców (na podstawie postanowień sądu rodzinnego) do instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

Do placówek opiekuńczo – wychowawczych dzieci kieruje powiat właściwy do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, tj. powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej. W uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka bez skierowania w placówkę może nastąpić na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej lub umieszcza się dziecko w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Powiat kieruje dziecko do odpowiedniej placówki przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie).

Właściwy powiat jest zobowiązany do realizacji orzeczeń sądowych zarządzających umieszczenie dziecka w placówce. Jeżeli właściwy powiat nie może skierować dziecka do placówki z powodu braku placówki określonego typu lub z powodu braku miejsca w placówce niepublicznej tego typu na jego terenie, zwraca się do innego powiatu z wnioskiem o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki. Dziecko do regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz do interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego kieruje samorząd województwa na wniosek powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, a w przypadku dziecka cudzoziemców, na wniosek powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza jest prowadzona jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu:

- socjalizacyjnego;
- interwencyjnego;
- specjalistyczno-terapeutycznego;
- rodzinnego.

Na terenie Poznania w 2012 roku funkcjonowały następujące typy placówek opiekuńczo – wychowawczych:

- 3 publiczne placówki socjalizacyjne (Dom Dziecka Nr 2, Dom Dziecka Nr 3 oraz Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”),
- 2 niepubliczne placówki socjalizacyjne (Dom Opiekuńczo – Wychowawczy dla Dziewcząt oraz Ochronka „Jurek”),
- 6 placówek rodzinnych (Rodzinne Domy Dziecka),
- 2 niepubliczne placówki łączące zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego (Dom Młodzieży im. św. Dominika Savio oraz Dom Młodzieży im. bł. Laury Vicuni),
- 1 miejska placówka dziennego wsparcia – Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub”.

Ponadto MOPR, w związku z zawarciem umowy pomiędzy Miastem Poznań a Caritasem Archidiecezji Gnieźnieńskiej, kierował od 01.01.2009 roku dzieci do placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego - Domu Matki i Dziecka w Gnieźnie.

Liczba osób umieszczonych i oczekujących na umieszczenie w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wg stanu na 31 grudnia 2012 roku

L.p.	Wyszczególnienie	2011 rok	2012 rok
	Ogólna liczba dzieci wymagających umieszczenia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	200	182
1.	Osoby umieszczone w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie Poznania, w tym:	146	136
	Dom Dziecka/Dom Matki i Dziecka w Gnieźnie	87	57
	Dom Młodzieży	30	61
	Rodzinny Dom Dziecka	10	2
	Dom Opiekuńczo-Wychowawczy dla Dziewcząt	19	16
2.	Osoby umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach, w tym:	38	29
	Dom Dziecka	35	29
	Pogotowie Opiekuńcze	3	-
	Rodzinny Dom Dziecka	-	-
3.	Osoby oczekujące na umieszczenie w placówkach opiekuńczo -wychowawczych	16	17
	Osoby oczekujące od ubiegłego roku	6	3
	Dom Dziecka lub Rodzinny Dom Dziecka lub PO	16	17

Z uwagi na brak wystarczającej liczby miejsc w placówkach działających na terenie Poznania, MOPR wnioskuje o skierowanie dzieci do placówek w innych powiatach. Pomimo tego nadal liczna grupa dzieci oczekuje na wolne miejsca. Wg danych na dzień 31 grudnia 2012 roku dotyczyło to 17 dzieci (tj. 9% ogółu wymagających umieszczenia). Biorąc ponadto pod uwagę fakt niewystarczającej liczby zgłaszających się kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej (MOPR podejmuje i w dalszym ciągu będzie podejmował działania w kierunku tworzenia nowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka) oraz standard dot. liczby wychowanków w placówce opiekuńczo – wychowawczej (maksymalnie 30 w przypadku placówek funkcjonujących przed 1 stycznia 2012 roku i 14 w przypadku nowotworzonych placówek), konieczne jest utworzenie na terenie miasta kolejnej placówki (placówek), co umożliwiłoby rozwiązanie tej trudnej sytuacji. Aktualnie na terenie Poznania działa tylko jedna miejska placówka opiekuńczo - wychowawcza dziennego wsparcia – Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub” na ul. Sienkiewicza (z filią na os. Zwycięstwa) - która nie zaspokaja istniejących potrzeb. W związku z tym istnieje konieczność tworzenia większej liczby placówek tego typu.

3.2. Domy pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował w 2012 roku zadania w zakresie kierowania i umieszczania w domach pomocy społecznej mieszkańców Poznania, którzy wymagali całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogli samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Na terenie Poznania funkcjonowało 7 domów pomocy społecznej z **716 miejscami**.

140 miejsc ul. Bukowska 27/29

• dla osób w podeszłym wieku (K/M)

136 miejsc ul. Ugory 18/20

• dla osób w podeszłym wieku oraz niepełnosprawnych fizycznie (K/M)

35 miejsc ul. Pokrzywno 1

• dla osób w podeszłym wieku (K)

170 miejsc ul. Konarskiego 11/13 z oddziałem ul. Zamenhofs 142a

• dla osób przewlekłe chorych somatycznie (K/M)

35 miejsc ul. Niedziałkowskiego 22

• dla osób przewlekłe chorych somatycznie (K)

140 miejsc ul. Sielska 13 z oddziałem ul. Mińska 14

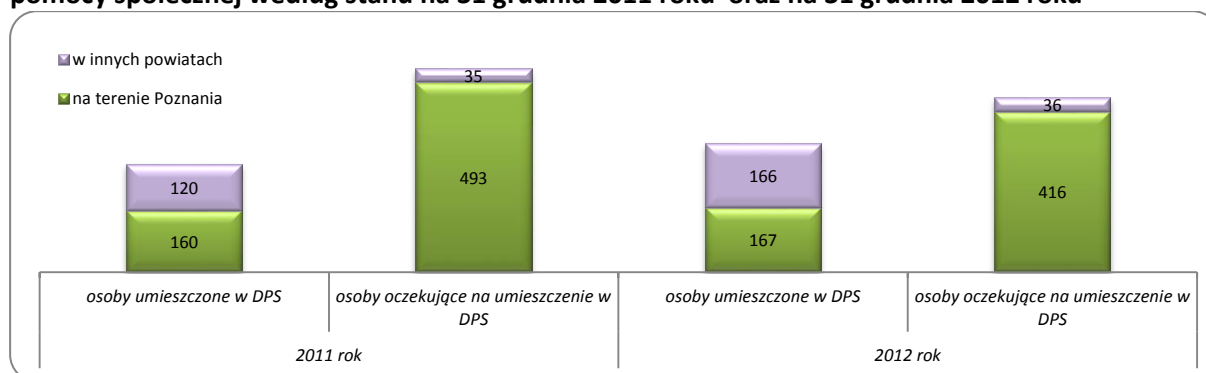
• dla osób przewlekłe chorych somatycznie (K)

60 miejsc ul. św. Rocha 13

• dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (56 miejsc dla dziewczynek, 4 miejsca dla chłopców)

W 2012 roku **skierowano** do domów pomocy społecznej łącznie **543 osoby**, w tym do DPS na terenie Poznania – 327 osób, poza Poznaniem – 216 osób.

WYKRES: Porównanie liczby osób umieszczonych i oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej według stanu na 31 grudnia 2011 roku oraz na 31 grudnia 2012 roku

W dniu 31 grudnia 2012 roku w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów przebywało **570 mieszkańców** Poznania (skierowanych w latach 2004-2012). Dopłata do ich pobytu wyniosła w 2012 roku – **14 709 363 zł**. Średnia dopłata do kosztu pobytu jednej osoby to – 2 150 zł.

Średni okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej*

I. p.	Wyszczególnienie	2011 rok	2012 rok
1.	Domy dla osób przewlekłe chorych somatycznie i dla osób w podeszłym wieku w Poznaniu	x	x
	kobiety	7 miesięcy	10 miesięcy
	mężczyźni	9 miesięcy	13 miesięcy
2.	Domy dla osób przewlekłe chorych somatycznie i dla osób w podeszłym wieku (poza Poznaniem)	x	x
	kobiety	brak okresu oczekiwania	3 tygodnie
	mężczyźni	1 miesiąc	4 tygodnie
3.	Domy dla osób przewlekłe chorych psychicznie (poza Poznaniem)	x	x
	kobiety	3 miesiące	6,5 miesiąca
	mężczyźni	7 miesięcy	1,5 miesiąca

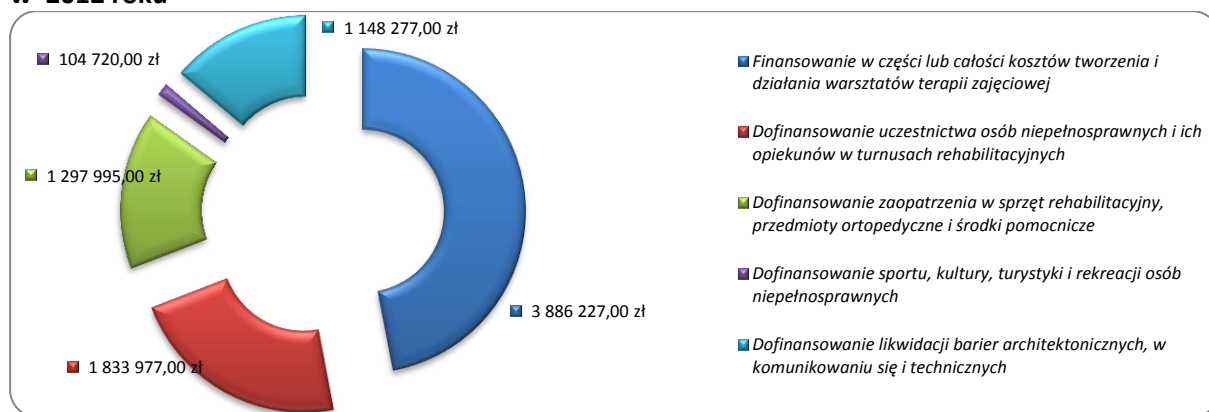
*średni okres oczekiwania osób, które w DPS zostały już umieszczone.

W sytuacjach pilnych mieszkańcy Poznania kierowani byli do domów pomocy społecznej poza Poznaniem. Z uwagi na to, że w domach tych znajdowały się wolne miejsca, zainteresowani umieszczani byli po krótkim okresie oczekiwania. Wyjątek stanowiły domy pomocy społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych, gdzie okres oczekiwania w 2012 roku wynosił średnio cztery miesiące.

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Rada Miasta Poznania uchwałą nr XXX/429/VI/2012 r. z dnia 17 kwietnia 2012 roku w sprawie określenia realizowanych przez Miasto Poznań zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przeznaczyła w 2012 roku środki w wysokości 8 271 282 zł.

WYKRES: Wydatkowanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2012 roku

- **Stwarzanie możliwości uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej**

Na terenie miasta Poznania funkcjonowało 9 warsztatów terapii zajęciowej, w których uczestniczyło **261 osób**. Wszystkie warsztaty prowadzone były przez organizacje pozarządowe. Od 2007 roku wprowadzone zostały zmiany w kwestii dofinansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej. W świetle aktualnie obowiązujących przepisów maksymalne dofinansowanie kosztów działalności warsztatów ze środków PFRON w roku 2012 wynosi 90 % tych kosztów, tj. 3 886 227 zł. Pozostałe 10 % warsztaty otrzymały ze środków powiatu grodzkiego miasta Poznania. W roku 2012 wydatkowano kwotę 3 886 227, a w 2011 roku wydatkowano ze środków PFRON kwotę 3 713 796 zł.

- **Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych**

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych. W 2012 roku wydatkowano łącznie kwotę 1 833 977 zł. Z dofinansowania skorzystało wyłącznie **2 253 osoby**, w tym 136 dzieci i młodzieży. W porównywalnym okresie w 2011 roku wydatkowano łącznie kwotę 361 562 zł, a z dofinansowania skorzystało 451 osób w tym 53 dzieci i młodzieży.

- **Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze**

łącznie na realizację tego zadania wydatkowano w 2012 roku kwotę 1 297 995 zł, głównie na dofinansowanie zakupu: aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, pieluchomajtek i cewników, wózków inwalidzkich, pionizatorów, rowerów rehabilitacyjnych, itp. Z pomocy skorzystało łącznie w 2012 roku **995 osób**, w tym 135 dzieci i młodzieży, które dzięki temu mogły otrzymać niezbędny

w codziennym funkcjonowaniu sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny. W porównywalnym okresie w 2011 roku wydatkowano łącznie kwotę 812 999 zł, a z dofinansowania skorzystało 725 osób, w tym 68 dzieci i młodzieży.

• **Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**

Dofinansowanie organizacji imprez dla osób niepełnosprawnych w dziedzinie sportu, kultury, rekreacji i turystyki mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W okresie sprawozdawczym o dofinansowanie przedmiotowego zadania występowały głównie stowarzyszenia, organizując na rzecz osób niepełnosprawnych wycieczki, spotkania okolicznościowe, imprezy kulturalne, rajdy itp. W 2012 roku pozytywnie rozpatrzono **23 wnioski**, na realizację których wydatkowano kwotę 104 720 zł. W porównywalnym okresie w 2011 roku rozpatrzono 14 wniosków na kwotę 13 000 zł.

• **Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.**

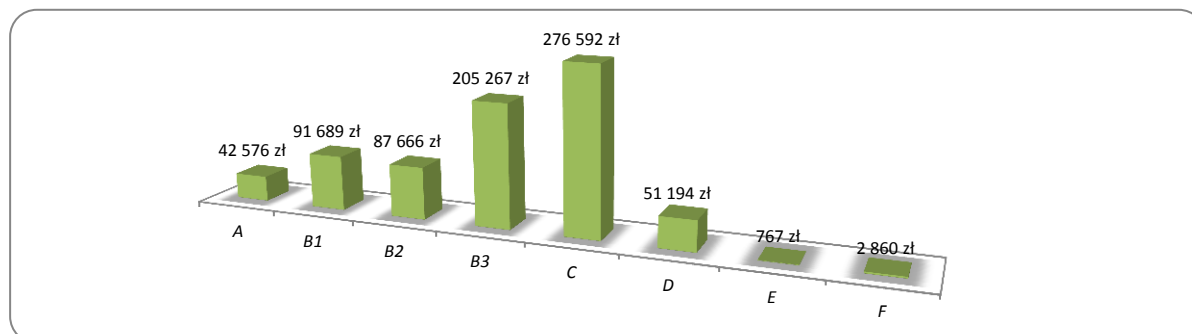
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, natomiast likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z ich niepełnosprawności. W 2012 roku z tego rodzaju pomocy skorzystało łącznie **260 osób**, a na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 1 148 277 zł. W porównywalnym okresie w 2011 roku z pomocy skorzystały 184 osoby i wydatkowano kwotę 681 160 zł.

W 2012 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował pilotażowy program „Aktywny Samorząd” finansowany ze środków PFRON. Celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji. Zgodnie z umową nr ASM000017/15/D z dnia 21 sierpnia 2012 r. z późniejszymi zmianami na realizację tego zadania przeznaczono kwotę 1 142 416 zł. Dodatkowo ze środków powiatu zabezpieczono kwotę 23 990 zł przeznaczoną na realizację programu do czasu uzyskania środków z PFRON. Program był realizowany w następujących obszarach:

- Obszar A – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Obszar B1 – pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem,
- Obszar B2 – pomoc w zakupie urządzeń lektorskich,
- Obszar B3 - pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich,
- Obszar C – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Obszar D – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Obszar E – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- Obszar F – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

łącznie na realizację programu wydatkowano **787 059 zł**, w tym 758 611 zł na świadczenia dla 139 klientów oraz 28 448 zł na koszty obsługi i promocję.

WYKRES: Wydatkowanie środków w ramach programu „Aktywny samorząd” w poszczególnych obszarach w 2012 roku

IV. REALIZACJA PRACY SOCJALNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu działa na podstawie statutu nadanego uchwałą Rady Miasta Poznania. Celem działalności MOPR jest:

- kompleksowa pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać;
- przeciwdziałanie patologii społecznej;
- pomoc rodzinom we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań.

Cele te są realizowane w oparciu m.in. o ustawę o pomocy społecznej, na podstawie której udzielane są świadczenia pieniężne i niepieniężne. Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Wyjątek od tej reguły stanowią niektóre świadczenia niepieniężne np. interwencja kryzysowa, praca socjalna czy poradnictwo. Decyzję administracyjną o przyznaniu świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Wyjątkową formą świadczenia pomocy społecznej jest praca socjalna – szczególnie z punktu widzenia celu pomocy społecznej, którym jest przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Świadczenie metodycznej pracy socjalnej wskazanym osobom i rodzinom odbywa się w odniesieniu do „Standardów metodycznej pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem” przyjętych Zarządzeniem nr MOPR-I.0015.20.2012 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu z dnia 30.05.2012 roku.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o tzw. kontrakt socjalny, który jest sposobem określania współdziałania osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt taki jest zawierany i realizowany przez pracownika socjalnego oraz osobę (lub osoby z rodziny) deklarującą wolę udziału w przezwyciężaniu własnych trudności i zawiera: diagnozę sytuacji, cele wspólnej pracy oraz działania, które mają w konsekwencji doprowadzić do osiągnięcia założonych wspólnie efektów. Ideą kontraktu socjalnego jest motywowanie obu stron umowy do podejmowania wspólnych, celowych, planowanych i usystematyzowanych działań na rzecz poprawy sytuacji życiowej klienta pomocy społecznej. Narzędzie to zostało wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 1 marca 2005 roku (Dz. U. z 2005 r. Nr 42 poz. 409), a później zastąpione Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 roku (Dz. U. z 2010 r. Nr 218 poz. 1439).

W okresie od 01.01.2012 roku do 31.12.2012 roku kontynuowano pracę socjalną w oparciu o to narzędzie i zawarto **845 kontraktów socjalnych** w tym 318 kontraktów socjalnych zawarto poza projektem „Pomoc-Aktywizacja-Wsparcie (PAW)” oraz 527 kontraktów w ramach projektu PAW. Ponadto **kontynuowano realizację 548 kontraktów zawartych w ubiegłych latach** – 167 poza PAW i 381 PAW.

Przyczyny trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, które stanowiły przesłanki zawierania umów z klientami we wszystkich kontraktach w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku (jednej osoby/rodziny może dotyczyć więcej niż jedna przyczyna) w tym okresie przedstawiały się następująco:

<i>bezrobocie / pozostawanie bez pracy</i>	627
<i>ubóstwo</i>	298
<i>zagrożenie wykluczeniem społecznym</i>	120
<i>długotrwała choroba / zły stan zdrowia</i>	91
<i>samotne rodzicielstwo</i>	88

<i>uzależnienie</i>	86
<i>niepełnosprawność</i>	59
<i>bezdomność</i>	54
<i>niskie kompetencje zawodowe</i>	23
<i>trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego</i>	14
<i>brak kwalifikacji zawodowych / wykształcenia</i>	13
<i>niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego</i>	13
<i>trudności opiekuńczo-wychowawcze, niezaradność życiowa, bezradność</i>	11
<i>wielodzietność</i>	10
<i>długotrwała bierność zawodowa spowodowana koniecznością sprawowania opieki nad dzieckiem/innym członkiem rodziny</i>	9
<i>brak umiejętności aktywnego poszukiwania pracy</i>	3
<i>praca w niepełnym wymiarze</i>	2
<i>trudności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo- wychowawcze</i>	1

Cele główne zapisane w kontraktach zawieranych w 2012 roku, które miały lub mają zostać osiągnięte przez osoby/rodziny i umożliwić przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej były następujące:

<i>podwyższenie statusu społeczno-zawodowego</i>	127
<i>podjęcie pracy / zatrudnienia</i>	124
<i>zwiększenie szans na zatrudnienia na rynku pracy</i>	112
<i>zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych</i>	115
<i>przyjęcie aktywnej postawy w rozwiązaniu problemów życiowych</i>	90
<i>utrzymanie trzeźwego stylu życia</i>	57
<i>podniesienie kompetencji społeczno-zawodowych</i>	50
<i>nabycie umiejętności aktywnego poruszania się po rynku pracy</i>	29
<i>zwiększenie kompetencji rodzicielskich / opiekuńczo-wychowawczych</i>	29
<i>poprawa funkcjonowania rodziny</i>	26
<i>poprawa sytuacji materialnej/bytowej/społecznej</i>	22
<i>poprawa sytuacji zawodowej</i>	17
<i>przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej i usamodzielnienie się</i>	16
<i>podjęcie leczenia odwykowego</i>	15
<i>ustalenie stopnia niepełnosprawności</i>	13
<i>usamodzielnienie się</i>	12
<i>nabycie nawyku świadczenia pracy</i>	10
<i>podniesienie statusu społecznego</i>	10
<i>racjonalne gospodarowanie środkami</i>	10
<i>odbudowanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy</i>	9
<i>zwiększenie umiejętności społecznych</i>	9
<i>nabycie umiejętności autoprezentacji</i>	3
<i>nabycie umiejętności konstruktywnego radzenia sobie ze stresem</i>	3
<i>prowadzenie zdrowego trybu życia</i>	3
<i>nabycie nowych umiejętności / kompetencji</i>	2
<i>odbudowanie umiejętności uczestniczenia w życiu społecznym oraz pełnienia przypisanych i nadanych ról społecznych</i>	2
<i>ustalenie faktycznego stanu zdrowia</i>	2
<i>pozyskanie miejsca w żłobku</i>	1
<i>ukończenie kursu / szkoły</i>	1

Kontrakt przewiduje ocenę realizacji działań w nim zawartych, której celem jest weryfikacja zapisów kontraktu, tzn. czy realizowany jest zgodnie z ustaleniami, czy wymaga wprowadzenia zmian np. w zakresie działań lub terminów ich realizacji. W okresie sprawozdawczym dokonano **1 983 oceny** w 890 kontraktach.

Spośród kontraktów realizowanych w 2012 roku, 915 zostało zakończonych, w tym z powodu:

- *osiągnięcia celu/celów kontraktu* – 631,
- *„zerwania” kontraktu przez klienta* – 211,
- *zmiany celu /celów kontraktu wymagających zawarcia nowej umowy* – 7,
- *innych* – 66.

V. DZIAŁANIA NA RZECZ RODZIN (w tym: dzieci i młodzieży)

1. Programy i projekty realizowane przez MOPR

PROGRAM POMOCY RODZINIE Z OSOBĄ UZALEŻNIONĄ

Charakterystyka osób objętych programem

W okresie od stycznia do grudnia 2012 roku Programem Wsparcia Rodziny objętych było 309 osób, z czego 209 uczestniczyło w Programie w sposób aktywny. We wskazanym okresie sprawozdawczym 70 nowych osób zostało włączonych do Programu.

A. Poradnictwo

Poradnictwo obejmowało czynności jakie podejmował pracownik Programu w kontakcie z klientem oraz z innymi specjalistami w ramach współpracy na rzecz klienta, który nie został objęty stałą pracą specjalistyczną. Ich celem było rozpoznanie, zebranie najważniejszych informacji o sytuacji życiowej i psychologicznej klienta, zapoznanie z oczekiwaniami oraz przedstawienie możliwości rozwiązania konkretnych problemów, w tym motywowanie do skorzystania z pomocy specjalistycznej oferowanej w Programie oraz w innych instytucjach. W ramach tego zadania pracownicy uczestniczyli w interdyscyplinarnych grupach roboczych. Specjaliści przeprowadzili rozmowy z 135 osobami, którym udzielono 213 świadczeń. Ponadto uczestniczyli w 42 grupach roboczych (klient spoza Programu), w ramach których odbyło się 129 spotkań.

B. Pomoc specjalistyczna (psychologiczna, pedagogiczna, terapeutyczna)

1. **Konsultacje** były formą udzielania specjalistycznej pomocy wobec:

- nowych klientów, którzy po działaniach z zakresu poradnictwa decydowali się na udział w Programie. Na podstawie zebranych informacji specjalista konstruował indywidualny plan pomocy, dostosowany do zasobów i potrzeb klienta. Plan ten określał, jakie formy specjalistycznej pomocy miały być uruchomione i kto spośród pracowników będzie w nie zaangażowany.
- klientów już uczestniczących w różnych formach pracy proponowanych przez Program. Ich celem było monitorowanie realizacji celów współpracy. Ponadto w formie tej zawierała się szeroko rozumiana pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie będąca terapią.

W zależności od potrzeb klienta i celów ustalonych podczas konsultacji była to: między innymi psychoedukacja, motywowanie, interwencja w kryzysie. Ewaluacja postawionych celów odnośnie każdego klienta, dotycząca tego, jakie cele zostały zrealizowane w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2012 roku, znajduje się w aktach klienta. Konsultacjami były objęte 152 osoby. Łącznie udzielono 542 świadczenia.

2. Psychoterapia indywidualna, rodzinna, par

Pomoc terapeutyczna obejmowała w szczególności cykl indywidualnych spotkań, w których prowadzący sesje psychoterapeuta pozostawał w kontakcie terapeutycznym z pacjentem. Zasadniczym celem pracy była poprawa funkcjonowania osoby zgłaszającej się. Rolą terapeuty była pomoc w rozumieniu i wydobywaniu uczuć pacjenta oraz w lepszym poznawaniu siebie przez analizę tego, co w danym momencie było np. źródłem niepokoju, problemów, cierpienia oraz tego jaki wpływ na bieżącą sytuację mają doświadczenia z przeszłości. Spotkania miały stałą częstotliwość (odbywały się raz na tydzień lub dwa) oraz stały termin. Psychoterapią indywidualną, rodzinną oraz par było objętych – 11 osób, udzielono 1 125 świadczeń.

3. Pomoc grupowa

W okresie od stycznia do grudnia 2012 r. prowadzone były następujące zajęcia grupowe:

- a) 2 grupy socjoterapeutyczne dla dzieci w wieku 10 – 12 lat
- b) grupa terapeutyczna dla dorosłych pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym
- c) grupa „after” dla dorosłych pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym
- d) 2 treningi umiejętności wychowawczych
- e) zajęcia grupowe dla dziewczyn klas I-III w Gimnazjum w Szkole Specjalnej nr 102 w Poznaniu

- f) zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci z Domu Dziecka nr 2 w Poznaniu
- g) grupa psychoedukacyjna dla rodziców/opiekunów
- h) grupa powyjazdowa dla osób uczestniczących w wyjazdach terapeutyczno-wypoczynkowych
- i) grupa rozwojowa dla kobiet

łącznie pomocą grupową zostały objęte 104 osoby, udzielono 682 świadczeń

C. Wyjazdy terapeutyczno – wypoczynkowe

- Pracownicy Programu zorganizowali i przeprowadzili 2 wyjazdy terapeutyczno- wypoczynkowe. Wzięły w nich udział łącznie 54 osoby, z czego 32 uczestników było zakwalifikowanych z niniejszego Programu, a 22 osoby z Programu wsparcia w przezwyciężaniu trudności życiowych, w tym związanych z eksmisją lub zagrożeniem eksmisją (22 dorosłych oraz 32 dzieci). Podczas wyjazdu odbywały się spotkania terapeutyczne w 3 grupach – dwie grupy dziecięce, 1 dla dorosłych.
- Pracownicy Programu zorganizowali i przeprowadzili wyjazd warsztatowy dla osób dorosłych pochodzących z rodzin z problemem alkoholowych. Wyjazd ten był elementem grupy terapeutycznej, w której uczestnicy brali udział od grudnia 2011 roku. Wzięło w nim udział 8 członków grupy. Podczas wyjazdu prowadzone były intensywne zajęcia warsztatowe. Wyjazd stworzył także możliwość zacieśnienia kontaktów interpersonalnych między uczestnikami grupy.
- Pracownicy Programu zorganizowali i przeprowadzili wyjazd szkoleniowo – warsztatowy dla wolontariuszy pracujących z podopiecznymi Programu Wsparcia Rodziny. Wyjazd ten był elementem szkoleń wolontariuszy i dotyczył bajki jako elementu pracy z dzieckiem. Wzięło w nim udział 7 wolontariuszy.

D. Kolonie socjoterapeutyczne

W okresie od 01.07-12.07.2012 roku zorganizowano kolonie z programem profilaktycznym (socjoterapeutycznym) dla grupy dzieci i młodzieży w wieku 7-17 lat z rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu – „LATO 2012 r.”, z kolonii skorzystało 44 dzieci.

E. Kreatywne Spotkania Rodzinne

W ramach zadania Kreatywne spotkania Rodzinne w 2012 roku zorganizowano 4 spotkania:

- 2 spotkania wakacyjne (tworzenie latawców oraz decoupage na szkło), w których uczestniczyły 23 osoby (dzieci z opiekunami)
- 2 kreatywne spotkania świąteczne (Legenda o św. Mikołaju w Muzeum Narodowym w Poznaniu dla dzieci młodszych wraz z rodzicami i Kulturalne Świąta zorganizowane przez pracownię Danimatoring dla młodzieży). Kreatywne spotkania świąteczne objęły 82 dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów.

F. Wolontariat

W ramach realizacji zadania: „Wolontariat” w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku przeprowadzono następujące działania: Monitorowano czynności związane ze sporządzaniem i podpisaniem indywidualnych porozumień w sprawie korzystania ze świadczeń wolontariusza oraz przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i przepisów przeciwpożarowych. W okresie sprawozdawczym wolontariusze objęli opieką 41 dzieci z Programu Pomocy Rodzinie z Problemem Alkoholowym oraz 7 dzieci z Programu wsparcia w przezwyciężaniu trudności życiowych. Podpisano 3 porozumienia na pracę grupową, 1 porozumienie na pracę grupową zostało podpisane w 2011 r. i obejmowało rok szkolny 2011/2012. Zostało podpisanych 9 porozumień na pracę indywidualną, a 3 porozumienia na pracę indywidualną zostały podpisane w 2011 roku i obejmowały okres roku szkolnego 2011/2012.

Wolontariusze pracowali ze wskazanymi przez pracownika Programu dziećmi zarówno w domu dziecka, jak i w siedzibie Programu. Motywowali do nauki i odrabiali lekcje oraz spędzali czas wolny z podopiecznymi. Prowadzili zajęcia dla dzieci podczas wyjazdu terapeutyczno – wypoczynkowego w czasie, kiedy rodzice uczestniczyli w swoich zajęciach terapeutycznych. Współprowadzili z pracownikiem programu grupę socjoterapeutyczną. Wolontariusze pomogli także w organizacji i przebiegu akcji świątecznej organizowanej dla dzieci i młodzieży z Programu. Współpracowali

z konsultantem rodziny oraz Koordynatorem zadania. Mieli możliwość uczestniczenia w spotkaniach zespołu wolontariuszy poprzez superwizję. 7 osób wzięło udział w 2-dniowym szkoleniu pt. „Bajka w pracy z dzieckiem”.

G. Współpraca ze szkołami

a) Od marca do czerwca 2012 roku podjęto współpracę ze Szkołą Podstawową nr 26 w Poznaniu, przy ul. Berwińskiego w zakresie realizacji programu profilaktycznego z zakresu profilaktyki I rzędowej adresowanej do uczniów, ich rodziców oraz pracowników szkoły. W wytypowanej przez dyrekcję w pierwszym cyklu zajęć klasie IV odbyło się 7 spotkań grupowych (1 spotkanie nie odbyło się z powodu absencji uczestników). Spotkania w trakcie godziny wychowawczej trwały 1 godzinę lekcyjną, natomiast zajęcia pozalekcyjne trwały 2 godziny lekcyjne.

b) w dniach 2-4 kwietnia 2012 roku w Liceum Ogólnokształcącego nr 14 w Poznaniu zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla 7 nauczycieli z zakresu: „Treningu umiejętności wychowawczych”. Łącznie odbyły się 3 spotkania, każde z nich trwało po 2 godziny.

c) od października do grudnia 2012 podjęto współpracę ze Szkołą Podstawową nr 69 w Poznaniu, przy ul. Jarochońskiego w zakresie realizacji programu profilaktycznego z zakresu profilaktyki I rzędowej: „Akademia Lidera Klasowego”. Odbyło się 9 spotkań grupowych dla dzieci (8 dwugodzinnych warsztatów psychospołecznych i 1 pięciogodzinny warsztat twórczy), a także 2 spotkania z dyrekcją szkoły i nauczycielami.

H. Współpraca z innymi specjalistami

Pracownicy Programu na bieżąco współpracowali z innymi specjalistami: pracownikami socjalnymi i innymi pracownikami MOPR, kuratorami, lekarzami, pracownikami poradni, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkół. Współpraca polegała w szczególności na ustalaniu kierunków pracy z osobami/rodzinami, na wymianie doświadczeń, a także przeprowadzeniu 3 szkoleń z zakresu struktury rodziny alkoholowej dla pracowników socjalnych MOPR. W szczególny sposób współpracowali z rejonowymi pracownikami socjalnymi MOPR podczas realizacji grup roboczych – uczestniczyli w 42 grupach roboczych w roli specjalistów, w ramach których odbyło się 129 spotkań, użyczali pomieszczeń Programu dla przeprowadzenia posiedzeń grupy. Praca ta świadczona była wobec klientów spoza Programu. Dodatkowo pomocą w ramach grup interdyscyplinarnych objęto cztery rodziny z Programu, w ramach których odbyło się 15 spotkań. W zakresie współpracy z pozostałymi specjalistami udzielono 392 świadczenia (pedagodzy, pracownicy socjalni, lekarze pierwszego kontaktu, psychiatry, policjanci, kuratorzy, asystenci rodzin, terapeuci uzależnień, psycholodzy, prawnicy, itp.) Specjaliści zatrudnieni w programie brali udział w konsultacjach dotyczących tworzenia grup roboczych w ramach procedury Niebieska Karta.

I. Współpraca z Centrum Inicjatyw Senioralnych

Pracownicy Programu nawiązali współpracę z Centrum Inicjatyw Senioralnych, w ramach której powstał cykl warsztatów „Odkrywanie siebie – Teraz JA” dla podopiecznych dziennych domów pomocy. Pracownicy Programu przeprowadzili warsztaty w dwóch Dziennych Domach na os. Piastowskim i na ul. Nowy Świat.

PROJEKT DZIECKO POD PARASOLEM PRAWA

W okresie od stycznia do grudnia 2012 roku przeprowadzono **279 interwencji** (w analogicznym okresie 2011 roku – 201 interwencji), **udzielono pomocy 410 dzieciom** (w analogicznym okresie poprzedniego roku 288 dzieciom) w wieku od 1 miesiąca do 18 lat (najstarszy 18 latek był osobą niepełnosprawną umysłowo). W 27 przypadkach stwierdzono, że opiekunowie dziecka byli pod wpływem alkoholu (7 nietrzeźwych umieszczono w Centrum Redukcji Szkód), 48 osób przyznało się do problemu alkoholowego, 6 dzieci interwencyjnie umieszczono w placówkach opiekuńczych, 2 dzieci przewieziono do Szpitala Dziecięcego im Krysiewicza w Poznaniu w celu sprawdzenia ich stanu zdrowia. Pozostałe dzieci (po przeprowadzeniu rozmowy korygującej z rodzicami/opiekunami prawnym), pozostały pod ich opieką lub opieką innego, trzeźwego członka rodziny w miejscu zamieszkania. Przyczyny wezwań patrolu: dzieci pod opieką osób nietrzeźwych; matka niewydolna wychowawczo; dzieci pozostawione bez opieki osób dorosłych (rodzic umieszczony w szpitalu);

zaniedbanie, przemoc wobec dziecka; podejrzenie stosowania przemocy wobec dzieci; podejrzenie wykorzystania seksualnego dziecka; konflikty między rodzicami a nastolatkami. W 9 przypadkach rodziny objęte były procedurą Niebieskiej Karty, a w 6 przypadkach nadzór nad rodziną sprawował kurator.

Pracownicy socjalni MOPR i policjanci korzystali z interwencji także w celu przeprowadzenia rozmów profilaktycznych z rodzicami małoletnich; udzielali porad, a także przekazywali informatory i ulotki dla ofiar przemocy w rodzinie i osób mających problem z uzależnieniem.

Przeprowadzono superwizje dla pracowników Projektu. Każdorazowo po zakończeniu interwencji sporządzana dokumentacja została przekazana do wiadomości właściwego miejscowo komisariatu Policji i Filii MOPR. Na podstawie powyższej dokumentacji podejmowane były dalsze czynności mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim; tj. wizyty kontrolne pracowników socjalnych i Policji oraz, w uzasadnionych przypadkach, przesłanie spraw do sądu rodzinnego. Funkcjonowanie „Przyjaznych patroli” uznać należy za ważny element realizacji społecznych oczekiwań i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa osób małoletnich. Kampania informacyjna dotycząca projektu ma także pozytywny odbiór społeczny, a jej efektem jest przyczynianie się do zwiększania wrażliwości na sytuacje krzywdzenia dzieci, co owocuje coraz większą ilością zgłoszeń od pracowników instytucji takich, jak szpitale, szkoły oraz osób prywatnych wrażliwych na dobro dzieci.

PROGRAM WSPARCIA W PRZEWYCIĘŻANIU TRUDNOŚCI ŻYCIOWYCH, W TYM ZWIĄZANYCH Z EKSMISJĄ LUB ZAGROŻENIEM EKSMISJĄ W RAMACH PROGRAMU WSPARCIA RODZINY

Charakterystyka osób objętych programem

W okresie od stycznia do grudnia 2012 roku Programem wsparcia w przewyżaniu trudności życiowych, w tym związanych z eksmisją lub zagrożeniem eksmisją objętych było **99 osób**, z czego 72 uczestniczyły w Programie w sposób aktywny. We wskazanym okresie sprawozdawczym 34 nowe osoby zostały włączone do Programu.

A. Poradnictwo

Poradnictwo obejmowało czynności jakie podejmował pracownik Programu w kontakcie z klientem oraz z innymi specjalistami w ramach współpracy na rzecz klienta, który nie został objęty stałą pracą specjalistyczną. Ich celem było rozpoznanie i zebranie najważniejszych informacji o sytuacji życiowej i psychologicznej klienta, zapoznanie się z oczekiwaniami oraz przedstawienie możliwości rozwiązania konkretnych problemów. Pracownicy motywowali klientów do skorzystania z pomocy specjalistycznej oferowanej w Programie oraz w innych instytucjach. Specjaliści przeprowadzili rozmowy z 133 osobami, którym udzielono 216 świadczeń (w tym także w miejscu zamieszkania beneficjentów, między innymi w kontenerach przy ul. Średzkiej). Ponadto uczestniczyli w 9 grupach roboczych (klient spoza Programu), w ramach których odbyły się 23 spotkania.

B. Pomoc specjalistyczna (psychologiczna, pedagogiczna, terapeutyczna)

1. Konsultacje

Były formą udzielania specjalistycznej pomocy wobec:

- nowych klientów, którzy po działaniach z zakresu poradnictwa zdecydowali się na udział w Programie (30 osób). Na podstawie zebranych informacji, specjalista konstruował indywidualny plan pomocy, dostosowany do zasobów i potrzeb klienta. Plan ten określał, jakie formy specjalistycznej pomocy miały być uruchomione i kto spośród pracowników będzie w nie zaangażowany.
- klientów dotychczas uczestniczących w różnych formach pracy proponowanych przez Program Pomocy Rodzinie z Osobą Uzależnioną. Wewnętrzna rekrutacja do Programu przebiegała w oparciu o ściśle określone kryterium – byli to klienci/rodziny, w których występował bądź występuje problem uzależnienia, ale główne zgłaszane problemy wiążą się z eksmisją lub jej zagrożeniem.

Celem przeprowadzanych konsultacji było monitorowanie realizacji celów współpracy. Ponadto w formie tej zawierała się szeroko rozumiana pomoc psychologiczno-pedagogiczna, nie będąca

terapią. W zależności od potrzeb klienta i celów ustalonych podczas konsultacji była to między innymi: psychoedukacja, motywowanie, interwencja w kryzysie. Konsultacjami były objęte 73 osoby. Łącznie udzielono im 253 świadczenia.

2. Psychoterapia indywidualna, rodzinna, par

Pomoc terapeutyczna obejmowała w szczególności cykl indywidualnych spotkań, w których prowadzący sesje psychoterapeuta pozostawał w kontakcie terapeutycznym z pacjentem. Zasadniczym celem pracy była poprawa funkcjonowania osoby zgłaszającej się. Rolą terapeuty była pomoc w rozumieniu i wydobywaniu uczuć pacjenta oraz w lepszym poznawaniu siebie przez analizę tego, co w danym momencie było np. źródłem niepokoju, problemów, cierpienia oraz tego jaki wpływ na bieżącą sytuację mają doświadczenia z przeszłości. Spotkania miały stałą częstotliwość (odbywały się raz na tydzień lub dwa tygodnie) oraz stały termin. Psychoterapią indywidualną, rodzinną oraz par było objętych – 29 osób, udzielono im łącznie 311 świadczeń.

3. Pomoc grupowa

W 2012 roku nie realizowano zajęć grupowych adresowanych stricte do klientów doświadczających trudności życiowych, w tym związanych z eksmisją lub zagrożeniem eksmisją. Spowodowane to było kilkoma czynnikami. Program jest programem nowym – rozpoczął swoją działalność z początkiem 2012 roku. W związku z tym realizatorzy skupili się przede wszystkim na pozyskaniu nowej grupy klientów oraz rozpoznaniu ich indywidualnych potrzeb i możliwości uczestniczenia w danej formie pracy nad sobą. Uczestnictwo w grupowej formie pomocy wiąże się z pewnym poziomem motywacji i otwartości osoby do dzielenia się swoimi problemami z większą liczbą osób, na co nie każdy z obecnych klientów Programu jest gotowy. Część z klientów była jednak zaangażowana w różne formy pracy grupowej realizowane przez Program Pomocy Rodzinie z Osobą Uzależnioną. Dzieci uczęszczały na zajęcia socjoterapeutyczne, dorośli brali udział w zajęciach psychoedukacyjnych oraz treningu umiejętności wychowawczych, grupie powyjazdowej i grupie rozwojowej dla kobiet. Łącznie z oferty pracy grupowej skorzystało 17 osób, udzielono 100 świadczeń. Osobom/rodzinom, które były zainteresowane i gotowe do podjęcia dodatkowej pracy grupowej, zaproponowano udział w krótkich formach. Skorzystali oni z dodatkowej oferty Programu Pomocy Rodzinie z Osobą Uzależnioną w zakresie wyjazdów wypoczynkowo-terapeutycznych (22 osoby), zostali zakwalifikowani na wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży (kolonie socjoterapeutyczne – 8 osób), a także wzięli udział w kreatywnych spotkaniach świątecznych.

D. Inne formy pomocy

Dodatkowo osoby/rodziny, które zostały zakwalifikowane do udziału w Programie w wyniku rekrutacji wewnętrznej, korzystały nadal z oferty wolontariatu – 3 dzieci. W przypadku 3 rodzin uczestniczących w Programie wsparcia w przezwyciężaniu trudności życiowych, w tym związanych z eksmisją lub zagrożeniem eksmisją, pracownicy uczestniczyli jako specjaliści w pracach 9 grup roboczych powołanych zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty. Łącznie odbyły się 23 spotkania.

E. Współpraca z innymi specjalistami

Pracownicy Programu na bieżąco współpracowali z innymi specjalistami: pracownikami socjalnymi i innymi pracownikami MOPR, kuratorami zawodowymi i społecznymi, lekarzami, pracownikami poradni, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkół, Policją. Współpraca dotyczyła w szczególności ustalania kierunków pracy z osobami/rodzinami oraz wymiany doświadczeń, a także ustalenia wspólnego frontu działań. W szczególny sposób współpracowali z rejonowymi pracownikami socjalnymi MOPR podczas realizacji grup roboczych – uczestniczyli w grupach roboczych w roli specjalistów (dla 3 rodzin z Programu w ramach których odbyło się 18 spotkań), użyczali pomieszczeń Programu dla przeprowadzenia posiedzeń grupy, itp. W celu zwiększenia dostępności pracowników dla obecnych oraz potencjalnych klientów specjaliści Programu prowadzili dyżury w Filiach MOPR. Specjaliści zatrudnieni w programie brali udział w konsultacjach dotyczących tworzenia grup roboczych w ramach procedury Niebieska Karta.

PROGRAM „TRATWA” TWÓRCZE ROZWIĄZYWANIE TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZYCH

Główny realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Partnerzy:

- Rodziny naturalne
- Rodziny zastępcze
- Pogotowia Rodzinne
- Placówki oświatowe
- Komisariaty Policji
- Placówki opiekuńczo - wychowawcze:
 - Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”
 - Dom Dziecka nr 2, Poznań
 - Dom Dziecka nr 3, Poznań
 - Dom Młodzieży, Poznań
 - Dom Dziecka w Lipnicy
 - Dom Dziecka w Lesznie
 - Dom Matki i Dziecka „Caritas” w Gnieźnie
- Podmioty sprawujące nadzór nad rodzinami:
 - pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
 - pedagodzy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
 - sąd i kuratorzy sądowi
 - pracownicy Specjalistycznego Zespołu Pracy Socjalnej z Osobami Doświadczającymi Przemocy w Rodzinie
 - pracownicy Programu Wsparcia Rodziny
- Placówki interwencyjno – terapeutyczne:
 - poradnie psychologiczno – pedagogiczne
 - ośrodki leczenia uzależnień
 - Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Poznaniu

Adresaci Programu:

- rodzice naturalni zmagający się z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi
- osoby zagrożone pozbawieniem/ograniczeniem władzy rodzicielskiej
- rodzice naturalni mający ograniczoną władzę rodzicielską lub pozbawieni władzy rodzicielskiej wobec dzieci przebywających w zastępczych formach opieki
- rodzice zastępczy
- dzieci i młodzież przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych

Działania:

- „Denis Rozrabiaka” - trening umiejętności rodzicielskich dla rodziców dzieci przebywających w zastępczych formach opieki, zagrożonych umieszczeniem w placówce, lub przejawiających trudności wychowawcze
- „Dziewczyna z perłą” – warsztaty rozwoju kobiecości
- „Ogólnorozwojowe zajęcia grupowe dla dzieci”
- konsultacje psychologiczne dla dzieci, młodzieży i rodziców
- terapia indywidualna/poradnictwo dla rodziców
- terapia rodzinna oraz par
- spotkania z uczestnikami w środowisku rodzinnym
- wyjazdy terapeutyczno- wypoczynkowe

Liczba środowisk objętych programem: 126 środowisk rodzinnych, w tym: 101 matek, 33 ojców, 241 dzieci, 6 rodzin zastępczych spokrewnionych, 6 rodzin zastępczych niezawodowych, 1 rodzina adopcyjna

Osiągnięte efekty w 2012 roku:

Efekt	Liczba
Zwiększenie świadomości potrzeb dziecka, wzmocnienie w roli rodzica (rezultaty na różnym poziomie głębokości)	73 rodziców
Nabycie lepszych umiejętności wychowawczych	50 rodziców
Poprawa relacji wewnątrzrodzinnych	63 rodziców
Korzystanie z dodatkowych form wsparcia (trening kompetencji wychowawczych, wyjazdy terapeutyczne, terapie)	42 rodziców
Podjęcie zatrudnienia	4 rodziców
Podjęcie leczenia odwykowego	2 rodziców
Podjęcie leczenia psychiatrycznego	8 rodziców
Powrót dziecka do domu rodzinnego	1 dziecko
Uzyskanie możliwości urlopowania dzieci do domu rodzinnego	1 dziecko
Poprawa relacji między rodzicami biologicznymi i zastępczymi	1 rodzina
Złożenie wniosku o odzyskanie władzy rodzicielskiej	1 rodzic
Złożenie wniosku o urlopowanie dzieci do domu rodzinnego (w trakcie rozpatrywania)	1 rodzic

Z dniem 31 grudnia 2012 roku program „TRaTWa” zakończył swą działalność. Rodziny, z którymi nie zakończono pracy objęte są jeszcze wsparciem w 2013 roku, gdyż pracownicy w/w Programu od 1 stycznia 2013 będą realizować zadania psychologów - koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w Dziale Opieki Zastępczej MOPR.

2. Programy i projekty realizowane z innymi partnerami

PROGRAM „WOLONTARIAT Z MOPR W POZNAŃSKICH RODZINACH”

Realizator: Stowarzyszenie „Lepszy Świat”, ul. Libelta 22, Poznań.

Partnerzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Adresaci:

- dzieci i młodzież
- osoby starsze
- osoby niepełnosprawne

Cel projektu: Wyrównywanie szans w dostępie do edukacji dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach, a także walka z izolacją społeczną i osamotnieniem osób niepełnosprawnych, seniorów oraz dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Działania: Projekt ma charakter partnerski. Koordynatorzy projektu w Filiach MOPR odpowiedzialni są za rozpoznanie potrzeb i za rekrutację beneficjentów, wprowadzenie i zapoznanie wolontariusza ze środowiskiem oraz monitoring środowisk (przebiegu współpracy rodziny z wolontariuszem) w Projekcie, natomiast Stowarzyszenie odpowiada za skierowanie przeszkolonych wolontariuszy i monitoring ich pracy. Działania mają na celu:

- Zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego oraz pozyskania pomocy w nauce przez dzieci i młodzież.
- Udzielanie korepetycji w siedzibie Stowarzyszenia oraz w środowisku domowym dzieci i młodzieży.
- Zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego przez osoby starsze.

Osiągnięte efekty: W 2012 roku z programu skorzystało **66 osób**, w tym z formy (jedna osoba może skorzystać z różnych form pomocy):

- spędzania czasu wolnego z dzieckiem - 8 osób,
- spędzania czasu wolnego z osobą starszą - 6 osób,

- spędzania czasu wolnego z osobą niepełnosprawną - 3 osoby,
- korepetycji w miejscu zamieszkania - 60 osób.

PROJEKT „ASYSTENT ROMSKI W POMOCY SPOŁECZNEJ”

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Partnerzy: Fundacja „Bahtale Roma – Szczęśliwi Cyganie”.

Adresaci: pracownicy socjalni MOPR oraz klienci pochodzenia romskiego.

Czas trwania projektu: od 01.06.2012 roku do 31.12.2012 roku.

Cel projektu: Podniesienie efektywności usług socjalnych i świadczeń pomocy społecznej realizowanych przez MOPR w Poznaniu na rzecz mniejszości romskiej.

Cele szczegółowe:

- Lepsze zrozumienie potrzeb klientów pochodzenia romskiego wynikających z ich odrębności kulturowej.
- Zoptymalizowanie i dostosowanie proponowanych przez pracowników socjalnych form pomocy i rozwiązań mających wpłynąć na zmianę sytuacji życiowej klienta pochodzenia romskiego do oczekiwań wspólnoty romskiej.
- Wypracowanie standardów współpracy między klientami pochodzenia romskiego a pracownikami socjalnymi.

Działania: W ramach projektu zatrudniona była osoba pochodzenia romskiego pełniąca funkcję asystenta pracownika socjalnego w pracy z rodzinami romskimi. Asystent pełni dyżury w siedzibach MOPR (Filia Jeżyce i Filia Grunwald) w celu prowadzenia doradztwa/konsultacji dla pracowników socjalnych. W zależności od telefonicznie zgłoszonego zapotrzebowania asystent mógł wchodzić wspólnie z pracownikiem socjalnym w miejsce zamieszkania danego klienta w celu udzielenia wsparcia pracownikowi socjalnemu w prowadzeniu mediacji z rodziną, ustalaniu i tworzeniu zasad współdziałania oraz tworzeniu kontraktu socjalnego z rodziną.

Osiągnięte efekty:

DYŻURY W SIEDZIBACH MOPR – W okresie od czerwca do grudnia 2012 r. asystent romski odbył łącznie 14 dyżurów po 2 h w filiach MOPR w Poznaniu na Jeżycach, Grunwaldzie i Nowym Mieście. Możliwość osobistego kontaktu pracowników socjalnych z asystentem w trakcie prowadzonych konsultacji przyczyniła się do nawiązania między nimi pozytywnych relacji, przełamując tym samym stereotypy na temat mniejszości romskiej.

W trakcie konsultacji pracownicy najczęściej podejmowali tematy związane z:

- edukacją dzieci romskich,
- możliwościami podjęcia legalnej pracy przez Romów,
- uzależnieniami, przemocą w rodzinach romskich,
- możliwością realizacji „Niebieskiej Karty”,
- optymalnym dostosowaniem proponowanych form pomocy do oczekiwań osoby/rodziny wnioskującej o pomoc.

Ponadto asystent odbył jedną indywidualną konsultację z pracownikiem Działu Opieki Zastępczej w sprawie edukacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej.

PRACA W TERENIE – Ponadto asystent romski, wspólnie z pracownikami socjalnymi odbył dwanaście skutecznych wizyt w środowisku zamieszkania rodzin romskich, podczas których:

- asystent udzielał informacji mającej wpływ na prowadzone postępowanie, a wynikające ze specyfiki kulturowej mniejszości romskiej,
- asystent pomógł przełamać pracownikowi bariery wynikające z odmienności kulturowej oraz nawiązać pozytywny dialog,
- asystent wspierał pracownika w trakcie prowadzenia ustaleń dot. optymalnych form pomocy proponowanych klientowi,
- asystent pomagał przy ustalaniu zasad współpracy niezbędnych dla otrzymania świadczeń finansowych z MOPR.

SZKOLENIA – W miesiącach lipcu, sierpniu, listopadzie i grudniu asystent przeprowadził cztery szkolenia dla pracowników Filii Stare Miasto, Nowe Miasto, Jeżyce i Grunwald łącznie dla grupy 53 pracowników MOPR w Poznaniu.

Zakres tematyczny szkoleń dostosowywany był do zagadnień interesujących pracowników tj.:

- edukację dzieci romskich,
- kwestię porozumiewania się w języku romskim/polskim z pracownikami,
- zasady Romanipen,
- informacje ważne z punktu widzenia poprawienia współpracy z pracownikami socjalnymi, a wynikające ze specyfiki mniejszości romskiej.

PROGRAM „FUNDUSZ WODOCIĄGOWY” FIRMY AQUANET

Cel: W ramach Funduszu Wodociągowego stworzonego przez Spółkę Aquanet S.A. łagodzenie skutków podwyżek cen wody i ścieków klientom o najniższych dochodach obsługiwanych przez Aquanet S.A. zamieszkałym na terenie miasta Poznań.

Realizator: Fundacja „Familijny Poznań”.

Partner: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Efekt: Udzielenie wsparcia finansowego 2 420 środowiskom wskazanym przez MOPR, na łączną kwotę 285 164 zł.

ORGANIZACJA POMOCY DLA OFIAR HANDLU LUDŹMI

Realizator: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Fundacja La Strada (Projekt realizowany w terenie poprzez koordynatorów regionalnych).

Partnerzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu - konsultant psycholog z Filii Nowe Miasto pełniący funkcję koordynatora regionalnego.

Adresat: Osoby poszkodowane w wyniku handlu ludźmi.

Działania:

- podjęcie działań w zakresie oceny przypadku, planowanie pomocy krótko- i długoterminowej,
- zapewnienie indywidualnego kontaktu osobom poszkodowanym z psychologiem MOPR,
- zapewnienie wsparcia.

Pomocą objęto 3 osoby.

Osiągnięte efekty:

- udzielenie pomocy psychologicznej ofiarom – 3,
- podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa – 3,
- pomoc w kontaktowaniu się z rodziną – 3.

PROJEKT „POWRÓT Z ULICY”

Realizator: Komenda Miejska Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Partnerzy: Urząd Miasta Poznania - Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych.

Adresat: Dzieci i młodzież, osoby dorosłe uprawiające proceder żebractwa.

Działania: Pracownicy socjalni MOPR wraz z Policją (nieumundurowaną) podczas patroli kontrolowali i obserwowali miejsca, gdzie uprawiony jest proceder żebractwa przez dzieci i młodzież. Legitymowali dzieci i młodzież, które w różnych formach zajmowały się żebractwem. Szczegółowo rozpoznawali sytuację opiekuńczo-wychowawczą nieletnich żebrzących. Ustalali plan pomocy zgodnie z kompetencjami uczestniczących w działaniach podmiotów. Skierowali alternatywną ofertę spędzenia czasu wolnego dla dzieci zajmujących się żebractwem. Patrole realizowane były w okresie od maja do września 2012 roku.

W wyniku podjętych działań ujawniono 22 żebrzących dzieci w wieku od 5 do 17 lat.

- 3 dziewczynki i 19 chłopców
- 7 nieletnich miało nadzór kuratora
- 6 popełniło czyny karalne
- 1 nieletni pod wpływem alkoholu
- 2 nieletnich palących papierosy

Osiągnięte efekty:

Podczas patroli podjęto następujące czynności:

- sporządzono dokumentację z rozmowy z dzieckiem żebrzącym,
- sporządzono notatkę z rozmowy z rodzicami dziecka uprawiającego proceder żebractwa,
- rozpoznano sytuację rodzinno-bytową rodziny/dziecka,
- rozpoznano sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka,
- przekazano ulotki informacyjne,
- pouczono osoby żebrzące, że żebractwo jest niezgodne z obowiązującym prawem,
- udzielono poradnictwa specjalistycznego,
- przekazano dokumentację z patroli do Sądu Rodzinnego do spraw Rodzinnych i Nieletnich.

PROGRAM PEAD

Realizator: Polski Komitet Pomocy Społecznej w Poznaniu Oddział Nowe Miasto, os. Jagiellońskie 83.

Adresat: Klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Działania: Zakwalifikowanie określonej grupy osób; pomoc przy wydawaniu żywności ze środków unijnych. Rozdysponowanie żywności z Programu w dniu 21.06.2012 r. oraz w dniu 29.11.2012 r.

Osiągnięte efekty: Liczba osób którym rozdysponowano żywność: 320, liczba środowisk: 171.

3. Pomoc specjalistyczna realizowana przez MOPR

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnictwo pedagogiczne realizowane we wszystkich filiach MOPR poprzez:

- pedagogiczne diagnozowanie rodzin,
- udzielanie porad rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- prowadzenie rozmów wspierających, psychoedukacyjnych,
- prowadzenie negocjacji i mediacji z rodzinami,
- pedagogizacja rodziców,
- terapia pedagogiczna,
- prowadzenie doraźnych interwencji w sytuacjach kryzysowych w rodzinach, mających na celu w szczególności zabezpieczenie małoletnich,
- rzecznictwo interesów rodzin w kontaktach z instytucjami i urzędami,
- współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w celu rozwiązywania problemów osób, rodzin zwracających się o pomoc pedagogiczną,
- organizowanie grup roboczych z przedstawicielami organizacji, instytucji, budowanie sieci wsparcia dla rozwiązania konkretnych problemów w rodzinie,
- konsultacje pedagogiczne z pracownikami socjalnymi.

Poradnictwo psychologiczne realizowane poprzez:

- psychologiczne diagnozowanie osób i rodzin,
- udzielanie porad psychologicznych,
- prowadzenie terapii indywidualnej i rodzinnej (w tym z zastosowaniem terapii krótkoterminowej skoncentrowanej na rozwiązaniu),
- prowadzenie doraźnych interwencji w rodzinach,

- konsultacje dla pracowników socjalnych.

Poradnictwo prawne realizowane poprzez:

- udzielanie informacji o obowiązujących przepisach prawnych,
- udzielanie porad prawnych osobom korzystającym z pomocy MOPR,
- pomoc osobom i rodzinom w sporządzaniu pism procesowych,
- sporządzanie pism procesowych kierowanych przez klientów do sądów, organów administracji oraz organów ścigania,
- bieżąca pomoc w postępowaniach sądowych, w których uczestniczyli klienci.

REALIZACJA DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE

Działania w zakresie problemu przemocy w rodzinie są realizowane przez pracowników socjalnych i pracowników socjalnych ds. przemocy w Filiach MOPR poprzez:

- nawiązanie kontaktów z ofiarami przemocy domowej, diagnozowanie i przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, stosowanie procedury Niebieska Karta,
- udzielanie konsultacji dla rodzin w instytucji lub w środowisku zamieszkania - indywidualna praca z klientem,
- organizowanie spotkań grup roboczych w przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- współpracę z organizacjami i instytucjami działającymi w zakresie rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie.

Ponadto pracownicy socjalni ds. przemocy podejmowali działania polegające na:

- udzielaniu konsultacji pracownikom socjalnym w zakresie pracy z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie i przeciwdziałania temu zjawisku,
- udzielaniu wsparcia merytorycznego pracownikom socjalnym w zakresie organizacji spotkań grup roboczych,
- organizowaniu pracy sekcji zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w odniesieniu do roli liderów sekcji nadanej im przez ten zespół,
- prowadzeniu bazy danych instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na poziomie dzielnic/powiatu/województwa,
- sporządzaniu półrocznych i rocznych sprawozdań dotyczących liczby rodzin objętych działaniami oraz efektów pracy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania w zakresie problemu przemocy w rodzinie były także realizowane przez pedagogów, w szczególności w przypadku sporządzonego formularza „Niebieska Karta - A” na rzecz dziecka.

W 2012 roku w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie **wszczęto 565 procedur Niebieskie Karty**. Ponadto z poprzedniego roku kontynuowano **102** procedury. Zatem łącznie działania podejmowano w kontekście 667 procedur. Z powyższej liczby 2012 roku wszczęto 39 procedur Niebieskie Karty, w których ofiarą przemocy w rodzinie było dziecko. Z poprzedniego roku kontynuowano zaś jeszcze 3 takie sprawy. W ramach niniejszej procedury odbyło się **1 074 posiedzeń grup roboczych**.

W okresie sprawozdawczym zakończono 110 procedur Niebieskie Karty w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Procedur zakończonych w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań było 142. Łącznie w 2012 roku **zakończono 252 procedury**.

REALIZACJA METODYCZNEJ PRACY SOCJALNEJ

Działania specjalistów pracy socjalnej - superwizorów miały na celu upowszechnienie metodycznej pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu poprzez:

- zapewnienie usługi metodycznej pracy socjalnej wskazanym osobom i rodzinom w odniesieniu do „Standardów metodycznej pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem” przyjętych Zarządzeniem nr MOPR-I.0015.20.2012 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu z dnia 30.05.2012 roku,
- zapewnienie superwizji pracy socjalnej powierzonym grupom pracowników.

Usługa metodycznej pracy socjalnej realizowana jest poprzez:

- diagnozę osób i rodzin,
- konstruowanie planów pracy z osobą i rodziną,
- wspieranie i monitorowanie działań podejmowanych przez osobę i rodzinę,
- organizowanie i pracę w ramach grup roboczych,
- współpracę z rejonowymi pracownikami socjalnymi a także innymi specjalistami i konsultantami,
- współpracę z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz klientów.

Realizacja metodycznej pracy socjalnej w 2012 roku	
Liczba środowisk	65
Liczba osób	189
w tym liczba dzieci	98

ORGANIZACJA GRUP ROBOCZYCH DOTYCZĄCYCH PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W RODZINIE

Realizator: Konsultant pedagog

Partnerzy: Kuratorzy, policja, pedagog i psycholog szkolny, nauczyciele, przedstawiciele środowiska lokalnego, wychowawcy różnego typu placówek opiekuńczo - wychowawczych, socjalizacyjnych współpracujący z daną rodziną.

Adresat: Rodziny korzystające z pomocy MOPR.

Działania: Na spotkaniu zespołu interdyscyplinarnego omawiane są główne problemy występujące w rodzinie i wspólnie zostaje wypracowywany krótko lub długoterminowy plan pracy z rodziną celem rozwiązywania problemów i uzyskania poprawy w funkcjonowaniu rodziny. Realizowane są działania takie jak: podjęcie terapii w Poradni Leczenia Uzależnień, zapisanie dzieci do świetlicy środowiskowej, podjęcie współpracy z pracownikiem socjalnym i konsultantem pedagogiem, zarejestrowanie się w PUP, podjęcie terapii rodzinnej, udział w mediacji rodzinnej, regularne uczęszczanie do szkoły, skierowanie sprawy do sądu rodzinnego, nawiązanie współpracy z programem „TRaTWa” Twórcze Rozwiązywanie Trudności Wychowawczych.

Osiągnięte efekty:

Zorganizowano 67 spotkań w odniesieniu do 43 środowisk.

- środowiska monitorowane przez pracownika socjalnego,
- podjęcie leczenia w Poradni Leczenia Uzależnień,
- zgłoszenie rodziny do programu „TRaTWa” Twórcze Rozwiązywanie Trudności Wychowawczych,
- wsparcie pedagoga szkolnego dla uczących się dzieci,
- podjęcie pracy,
- podjęcie terapii rodzinnej,
- zmotywowanie rodziców do zapewnienia dzieciom właściwej opieki lekarskiej,
- udział w terapii psychologicznej,
- poradnictwo specjalistyczne z zakresu opieki i wychowania.

REALIZACJA POMOCY RODZINIE POPRZEC ASYSTENTA RODZINY

Działania asystentów rodziny:

- stanowią instrument aktywnej integracji w ramach projektu systemowego „Pomoc – Aktywizacja – Wsparcie (PAW)”,
- są umocowane zapisami Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Asystenci rodziny mają na celu wsparcie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji w szczególności poprzez:

- opracowanie i realizację planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny	70
w tym do 3 miesięcy	8
w tym od 3 do 12 miesięcy	38
w tym powyżej roku	24
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	5
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym	44
ze względu na osiągnięcie celów	20
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	20
ze względu na brak efektów	1
ze względu na zmianę metody pracy	3

4. Pomoc specjalistyczna realizowana z innymi partnerami

PORADNICTWO PRAWNE

W zakresie bezpłatnego poradnictwa prawnego Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu współpracuje z:

- Wielkopolską Radą Koordynacyjną, Związkiem Organizacji Pozarządowych
- Fundacją „Familiijny Poznań”.

Z porad prawnych realizowanych przez WRK w ramach projektu „Wielkopolskie Centrum Poradnictwa Prawno – Obywatelskiego” w 2012 roku skorzystało 167 klientów MOPR. Z kolei z porad prawnych oferowanych przez Fundację „Familiijny Poznań” w ramach projektu „Sieć biur porad prawnych i informacji obywatelskiej” skorzystało 187 osób skierowanych z MOPR.

Poradnictwo prawne realizowane jest też dzięki współpracy ze Studencką Uniwersytecką Poradnią Prawną. Na terenie Filii Nowe Miasto i Stare Miasto MOPR udzielane są klientom MOPR porady prawne z zakresu prawa cywilnego, prawa karnego, prawa pracy i prawa administracyjnego, przez studentów IV i V roku prawa Wydziału Prawa i Administracji UAM. Na życzenie klienta studenci przedstawiają pisemne stanowisko w poruszanej sprawie, z uwzględnieniem wskazań dotyczących trybu dalszego jej załatwienia oraz przygotowują i redagują pisma procesowe. Wszystkie opinie są konsultowane i zatwierdzane przez opiekuna SUPP.

5. Rozwijanie zainteresowań i wyrównanie szans edukacyjnych oraz organizowanie wypoczynku i imprez okolicznościowych dla dzieci

Realizator: Świetlica socjoterapeutyczna Oratorium „Tęcza” i „Metanoia”, ul. Św. Marcin 13, Poznań.

Rola MOPR: Stały kontakt z opiekunami w celu zapewnienia dzieciom należytej opieki, opłata posiłku.

Działania: Pomoc w odrabianiu lekcji, spędzanie czasu wolnego.

Liczba uczestników: „Oratorium Tęcza” - 30, „Metanoia” - 4.

Realizator: Polski Komitet Pomocy Społecznej, świetlica socjoterapeutyczna „Zimowisko”.

Rola MOPR: Kierowanie dzieci klientów w wieku 8 -14 lat do uczestnictwa w zimowisku.

Działania: Skierowane dzieci miały zapewniony odpoczynek zimowy, w trakcie którego uświadamiali sobie swoje cele i możliwości, wzmacniali więzi i umiejętności zasad życia społecznego i prawidłowych postaw.

Liczba uczestników: 10 dzieci.

Realizator: Parafialny Zespół Caritas.

Adres: Parafia Maryi Królowej, Rynek Wildecki 4, Poznań.

Rola MOPR: Zachęcanie dzieci klientów do uczestnictwa w zajęciach świetlicy, wymiana informacji nt. sytuacji rodzin dzieci uczęszczających do świetlicy.

Działania: Pomoc w odrabianiu lekcji, spędzanie wolnego czasu, posiłki. W okresie letnim są organizowane półkolonie dla dzieci.

Liczba uczestników: 16 dzieci.

Realizator: Świetlica u Zmartwychwstańców.

Adres: Parafia Zmartwychwstania Pańskiego, ul. Dąbrówki 4, Poznań.

Rola MOPR: Zachęcanie dzieci klientów do uczestnictwa w zajęciach świetlicy, wymiana informacji nt. sytuacji rodzin dzieci uczęszczających do świetlicy.

Działania: Poczęstunek, pomoc w odrabianiu lekcji, spędzanie wolnego czasu.

Liczba uczestników: 36 dzieci.

Realizator: Świetlica socjoterapeutyczna „Płomyk”.

Adres: Parafia p.w. św. Trójcy, ul. 28 Czerwca, Poznań.

Rola MOPR: Zachęcanie dzieci klientów do uczestnictwa w zajęciach świetlicy, wymiana informacji nt. sytuacji rodzin dzieci uczęszczających do świetlicy.

Działania: Poczęstunek, pomoc w odrabianiu lekcji, spędzanie wolnego czasu.

Liczba uczestników: 25 dzieci.

Realizator: Świetlica socjoterapeutyczna „Płomyczek”.

Adres: Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Przemysłowa 45, Poznań.

Rola MOPR: Zachęcanie dzieci klientów do uczestnictwa w zajęciach świetlicy, wymiana informacji nt. sytuacji rodzin dzieci uczęszczających do świetlicy.

Działania: Poczęstunek, pomoc w odrabianiu lekcji, spędzanie wolnego czasu.

Liczba uczestników: 11 dzieci.

Organizator: Fundacja „Familiijny Poznań” - Przedszkole „Tańcząca Antylopa”.

Adres: os. Sobieskiego 105, Poznań.

Rola MOPR: Kierowanie dzieci wymagających opieki i pracy w zakresie rozwoju psychofizycznego oraz społecznego, wymiana informacji na temat funkcjonowania i rozwoju emocjonalnego dzieci objętych wsparciem.

Działania: Bezpłatna forma dziennej 5-godzinnej opieki nad małoletnim dzieckiem w wieku przedszkolnym, bez wyżywienia, edukacja, zajęcia dodatkowe.

Liczba uczestników: 3 dzieci.

Realizator: Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Przemysłowa 45, Poznań.

Rola MOPR: Kierowanie klientów MOPR.

Działania: Rozdysponowanie żywności i zabawek w „paczce świątecznej” na święta wielkanocne i Bożego Narodzenia.

Liczba uczestników: 50 środowisk.

Organizator: Ośrodek Wsparcia dla Rodzin „Nasza Chata”, Stowarzyszenie Pomocy w Problemach Życiowych, ul. Żupańskiego 14/10, Poznań.

Adresat: rodziny z dziećmi korzystające z pomocy MOPR.

Rola MOPR: Wymiana informacji, zachęcanie do udziału w zajęciach.

Działania: Rozwijanie zainteresowań dzieci, pomoc wspierająca całe rodziny, poradnictwo: psychologiczne, pedagogiczne i prawne, zachęcanie do lepszej współpracy z pracownikiem socjalnym.

Liczba uczestników: 22 rodziny (35 dzieci).

Organizator: „Klub przedszkolaka”, Instytut Małego Dziecka im. Astrid Lingren.

Adres: os. Wichrowe Wzgórze 119, Poznań.

Partner: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu, Przedszkole nr 87 przy ul. Czesława 6a, Urząd Miasta Poznania (dotacje).

Rola MOPR: Propagowanie wśród klientów tej formy spędzania wolnego czasu, edukacji małego dziecka, zachęcanie i dokładne informowanie rodziców dzieci o ofercie klubu.

Działania: Zajęcia skierowane są do dzieci w wieku 3 - 5 lat z rodzin o trudniejszej sytuacji finansowej, dzieci które nie uczęszczają do przedszkola.

Liczba uczestników: 12 dzieci.

Realizator: Salezjański Wolontariat Misyjny ul. Pszczelna 20 – kolonie.

Miejsce: Gościno nad morzem.

Adresat: dzieci z rodzin korzystających z pomocy MOPR w wieku 7- 12 lat.

Rola MOPR: Kierowanie dzieci, kontakty z rodzicami.

Liczba uczestników: 6 dzieci.

Organizator: Kuratorium Oświaty – kolonie letnie dla dzieci.

Miejsce: Dąbki nad morzem.

Adresat: dzieci z rodzin korzystających z pomocy MOPR.

Rola MOPR: Kierowanie dzieci, kontakty z rodzicami, uczestnictwo pracownika MOPR przy wyjeździe dzieci i powrocie do domu.

Liczba uczestników: 211 dzieci.

Organizator: Wyższa Szkoła Bankowa, ul. Ratajczaka 5, gwiazdkowy balik dla dzieci.

Miejsce: siedziba WSB.

Adresat: dzieci z rodzin korzystających z pomocy MOPR (w wieku szkolnym i wczesnoszkolnym).

Rola MOPR: Rekrutacja i kierowanie dzieci.

Liczba uczestników: 20 dzieci.

VI. DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

CENTRA DZIAŁAŃ ŚRODOWISKOWYCH (PROJEKT SYSTEMOWY „POMOC – AKTYWIZACJA – WSPARCIE (PAW)”)

Działania na rzecz społeczności lokalnej realizowane były w ramach działań o charakterze środowiskowym, jako uzupełnienie kontraktów socjalnych zawartych przez uczestników i uczestniczki projektu, zamieszkujących na terenie oddziaływania 3 Filii MOPR: Piątkowo, Stare Miasto i Nowe Miasto. Działania te skierowane były zarówno do beneficjentów ostatecznych jak i ich najbliższego otoczenia (rodzin, sąsiadów, osób uczestniczących w życiu danej społeczności lokalnej).

W ramach działań środowiskowych funkcjonowały trzy Centra Działań Środowiskowych (Śródką, Główną i Starołęką), realizujące inicjatywy integracyjne adresowane do odbiorców działań projektu obejmujące:

- edukację społeczną i obywatelską, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych dla mieszkańców,
- organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach, w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym, czy turystycznym.

CDŚ Starołęka:

- „Zajęcia o charakterze socjoterapii” - codzienne zajęcia świetlicowe skierowane do dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, prowadzone przez socjoterapeutę i pedagoga,
- „Grupa chłopięca”, zajęcia skierowane do chłopców w wieku od 7-12 lat, prowadzone przez pedagoga-socjoterapeutę, mające na celu wzajemną integrację, naukę i ćwiczenie ról społecznych, wspieranie nowych umiejętności itp.,
- „By język giętki powiedział, co pomyśli głowa”, zajęcia logopedyczne dla dzieci,
- „Klub Aktywności Lokalnej” – cotygodniowe spotkania dorosłych członków społeczności lokalnej, mające na celu aktywizację i wsparcie uczestników, aby stali się lokalnymi liderami inicjującymi działania na rzecz swojej społeczności,
- Wsparcie lokalnych inicjatyw mieszkańców: „Twarze Starołęki-sesja zdjęciowa” – podsumowanie działań w ramach Klubu Aktywności Lokalnej połączone ze spotkaniem z fotografem, rozmowa na temat kształtowania pozytywnego wizerunku, postawy, nabranie większej pewności siebie; „Eko Warsztaty na Starołęce – prezenty dla podopiecznych Rodzinnych Domów Pomocy”; „Spotkanie świąteczne”; „Ekologiczny dom – ekologiczna Starołęka” – cykl spotkań dla mieszkańców, na których uczą się jak „ekologicznie” przeżyć przedświąteczny czas (racjonalne zakupy, ograniczenie wydatków, jak wykonać prezenty i ozdoby świąteczne itp.).

- Animator Społeczności Lokalnej diagnozuje środowisko lokalne, tworzy sieć współpracy pomiędzy różnymi organizacjami/instytucjami, grupami mieszkańców, wzmacnia istniejące grupy obywatelskie, pobudza społeczną aktywność.

CDŚ Śródka

- codzienne zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, prowadzone przez 2 pedagogów,
- „Klub Aktywności Lokalnej, czyli podwieczorki we wtorki” - zajęcia dla najaktywniejszych mieszkańców osiedla, mające na celu dalszą aktywizację, inspirowanie do działania na rzecz swojej społeczności, wymianę doświadczeń, wspólne diagnozowanie terenu Śródki – analizę zasobów i potrzeb,
- „Tęczowy świat - zajęcia muzyczne”, zajęcia skierowane do wszystkich mieszkańców,
- „Zajęcia plastyczne”, zajęcia skierowane do wszystkich mieszkańców,
- „Być jak samuraj” – zajęcia ze sztuk walki, skierowane do wszystkich mieszkańców,
- „Czas na sport”, zajęcia sportowe, skierowane do wszystkich mieszkańców,
- Wsparcie lokalnych inicjatyw mieszkańców: „5 Urodziny Mostu Biskupa Jordana 7 grudnia 2007 – 7 grudnia 2012” – inicjatywa partnerów lokalnych działających na rzecz Śródki, w tym Rady Osiedla Ostrów Tumski-Śródka-Zawady-Komandoria, Oddziału Rewitalizacji Urzędu Miasta, Kawiarni „W Starej Piekarni”, Stowarzyszenia Przyjaciół Śródki i Okolic „Śródeja”; „III Spotkanie Wigilijne na Śródcie” – również inicjatywa partnerów lokalnych,
- CDŚ Śródka jest jednym z podmiotów wpierających realizację projektu „Rewitalizacja w budowie- tworzymy zręby rewitalizacji” (projekt realizowany przez Miasto Poznań w partnerstwie z Fundacją SIC).

CDŚ Główna

- „Zajęcia o charakterze socjoterapii” – codzienne zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży ze środowisk korzystających z pomocy społecznej,
- „Bawmy się razem/pomoc w nauce”, zajęcia skierowane do dzieci – w roku szkolnym: pomoc w nauce, w okresie wakacyjnym: twórcze spędzanie czasu wolnego.
- „Zakręcenie”, zajęcia taneczne, skierowane do dzieci,
- „Sport to zdrowie”, zajęcia skierowane do dzieci,
- Stowarzyszenie na rzecz społeczności lokalnej „Razem na Główniej”, które powstało przy dużym wsparciu pracowników CDŚ, współpracuje z Radą Osiedla Główna, w zakresie planowania inicjatyw lokalnych. W miesiącu sierpniu odbył się lokalny piknik, zorganizowany przez parterów lokalnych: Radę Osiedla Główna, Stowarzyszenie na Rzecz Społeczności Lokalnej „Razem na Główniej”, Akcję Katolicką, Klub Seniora – Klub Pokolenia, Gimnazjum nr 20, Fundację SIC!.

VII FESTIWAL AKTYWNYCH SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH

Cel: Prezentacja i promocja działań wolontarystycznych na rzecz społeczności lokalnych, wymiana doświadczeń oraz nawiązywanie współpracy pomiędzy uczestniczącymi organizacjami oraz propagowanie idei społeczeństwa obywatelskiego.

Realizator: MOPR Poznań.

Partnerzy: Klub Osiedlowy „Krąg”, SM Grunwald, Rada Osiedla Św. Łazarz, Palmiarnia Poznańska.

Działania: Organizacja VII FASL dnia 26.05.2012 r. Amfiteatr w Parku Wilsona.

Osiągnięte efekty: Do udziału w festiwalu zaproszono 50 organizacji, ostatecznie wzięły w nim udział 40 organizacji reprezentujące różne społeczności lokalne.

PISANKA W MUZEUM

Cel: Organizacja czasu wolnego, przybliżenie atmosfery Świąt Wielkanocnych, integracja.

Realizator: Muzeum Etnograficzne, MOPR – Filia Stare Miasto.

Partnerzy: Stowarzyszenie Lajkonik, Fundacja Świat jest Nasz, ŚDS Zielone Centrum, Akademia

Reissa, Stowarzyszenie ALIA, Świat Gitary, CIS, SIC!, Kolegium Pracowników Służb Społecznych, Magiel Kultury, Drużyna Szpiku, MonArt.

Działania: Skierowanie dzieci do udziału w imprezie, współudział w organizacji, udział pracowników w imprezie - prowadzenie warsztatów, pozyskiwanie sponsorów, kontakt z mediami.

Osiągnięte efekty: Ilość uczestników ok. 800 osób (informację uzyskano poprzez wydawanie bezpłatnych biletów wstępu). Poprzez udział w imprezie dzieci miały możliwość udziału w różnych konkursach o tematyce wielkanocnej, udział warsztatach pisanki batikowe, scrapbookingowej, warsztaty „zielona łączka”, „zrób to sam - wiosenne wariacje Wielkanocne”, „artystyczne jaja”, bębniarskie i bum bum rurka, udział w lekcjach muzealnych, oraz udział w warsztatach tanecznych i korzystanie z występów zaproszonych artystów.

FESTYN MOPR & FAMILY HOUSE

Cel: Umożliwienie dzieciom z rodzin w trudnej sytuacji życiowej atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego poprzez ukazywanie pozytywnych aspektów kultury fizycznej oraz umożliwienie rozwijania pasji sportowej poprzez udział w konkurencjach odbywających się pod okiem profesjonalnych piłkarzy i trenerów.

Realizator: Klub Sportowy WARTA Poznań, Family House.

Partnerzy: MOPR – Filia Wilda.

Działania: Skierowanie dzieci do udziału w imprezie, współudział w organizacji, udział pracowników w imprezie, kontakt z mediami.

Osiągnięte efekty: Zwiększenie świadomości sportowej uczestników, promocja kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży. W festynie wzięło udział około 150 dzieci.

FESTYN „TRZYMAJMY SIĘ RAZEM”

Cel: Integracja społeczności lokalnej dzielnicy Poznań Wilda oraz zaprezentowanie działalności instytucji pomocowych działających w tym obszarze miasta.

Realizator: Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi nr 2, Poznań, ul. Prądyńskiego 53.

Partnerzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu, Fundacja SIC, Os. Powstańców Warszawy 1B, Rada Osiedla Wilda, Straż Miejska, Family House, Komisariat Policji Poznań-Wilda.

Działania:

- pomoc w organizacji Festynu dla uczniów wildeckich szkół wraz z rodzicami, w tym m.in. rozplanowanie stanowisk fundacji, stowarzyszeń, organizacji, instytucji na placu boiska szkolnego;
- nawiązanie kontaktu i zaproszenie do współpracy Klubu Sportowego Warta-Poznań;
- szczegółowe omówienie i przygotowanie z partnerami planu dnia festynu.

Liczba uczestników: około 2,5 tys. Osób.

CAVALIADA

Cel: Organizacja czasu wolnego, przybliżenie atmosfery świąt, integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Realizator: Międzynarodowe Targi Poznańskie.

Partnerzy: MOPR- Filia Stare Miasto, Muzeum Etnograficzne, Muzeum Narodowe, Fundacja Fiona, Stowarzyszenie ALIA, Hajdasz, Malowana Kuźnia, Animacje - dla dzieci.pl, Funfaktoria.

Adresat działania: Dzieci i młodzież.

Działania: współorganizacja imprezy w dniach 7-9 grudnia 2012 r., przygotowanie programu warsztatów, organizacyjny nadzór nad nimi, pozyskiwanie sponsorów, kontakt z mediami, skierowanie dzieci do udziału w imprezie, udział pracowników w imprezie- prowadzenie warsztatów

Osiągnięte efekty: Ilość uczestników ok. **4 000 dzieci** (informację uzyskano na podstawie sprawozdania MTP). Poprzez udział w imprezie dzieci miały możliwość udziału w różnych warsztatach m.in. plastycznych, tanecznych, zręcznościowych, sportowych oraz wspinaczce skałkowej.

Impreza integracyjna dla jeżyckich seniorów „SENIOR DLA SENIORA - INTEGRACJA OSÓB STARSZYCH ZE ŚRODOWISKIEM”

Cel: Integracja środowiskowa drogą do pobudzenia inicjatywy i aktywności społecznej.

Realizator: MOPR Filia Jeżyce.

Partnerzy: Zespół Dziennych Domów Pomocy Filia nr 2 OGRODY w Poznaniu przy ul. Nowy Świat 7/11, Zespół Szkół Muzycznych w Poznaniu przy ul. Głogowskiej.

Adresat działania: Seniorzy zamieszkujący poznańskie Jeżyce.

Działania: Pozyskanie partnerów i sponsorów, przygotowanie pism i zaproszeń na imprezę, która odbyła się w dniu 28.09.2012r.

Osiągnięte efekty: Poprawa relacji z rodziną i innymi ludźmi, zwiększenie zdolności komunikacyjnych, właściwe zorganizowanie czasu wolnego, uruchomienie aktywizacji społecznej, zaspokojenie potrzeb psychospołecznych. W imprezie uczestniczyło 40 jeżyckich seniorów.

Msza Święta w Katedrze na Ostrowie Tumskim w Poznaniu w dniu 12.10.2012 r.

Cel: Zaspokojenie potrzeby duchowej.

Realizator: MOPR Filia Jeżyce.

Partnerzy: Caritas Poznański, Zespół Dziennych Domów Pomocy nr 2 OGRODY.

Adresat działania: seniorzy miasta Poznania.

Działania: Pozyskanie partnerów, przygotowanie zaproszeń.

Osiągnięte efekty: W imprezie uczestniczyło ok. 250 seniorów miasta Poznania.

„SZLACHETNA PACZKA”

Cel: Wsparcie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji.

Realizator: Fundacja „Wiosna”.

Partnerzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu Filia Wilda i Filia Piątkowo.

Adresat działania: rodziny korzystające z pomocy MOPR Filia Wilda.

Działania: zebranie danych osób/rodzin i ich zgody na uczestniczenie w Projekcie.

Osiągnięte efekty: 5 rodzin zakwalifikowanych do Projektu z Filii Wilda, 10 rodzin z Filii Piątkowo.

VII. DZIAŁANIA NA RZECZ BEZROBOTNYCH

1. Programy i projekty realizowane przez MOPR

PROGRAM PRACY Z BEZROBOTNYM KLIENTEM MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W POZNANIU

Cel Programu: Celem głównym Programu była realizacja zadania pomocy społecznej polegającego na podejmowaniu działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Cele szczegółowe to: aktywizacja zawodowa bezrobotnych i biernych zawodowo świadczeniobiorców pomocy społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz usystematyzowanie działań podejmowanych na rzecz osób bezrobotnych i biernych zawodowo oraz stworzenie mechanizmów umożliwiających analizę skuteczności tych działań.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu. Program jest realizowany od 2 stycznia 2007 roku.

Adresat działań: Adresatem Programu są osoby bezrobotne i bierne zawodowo (w wieku aktywności

zawodowej) korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Działania:

- diagnozowanie przyczyn bezrobocia w indywidualnych przypadkach – z wykorzystaniem *Arkusza pomocniczego dla pracowników socjalnych do diagnozy przyczyn pozostawania bez pracy*,
- wsparcie osób bezrobotnych w poruszaniu się po rynku pracy – poprzez udostępnianie *Informatora dla bezrobotnych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu* zawierającego dane o instytucjach rynku pracy, źródłach ofert pracy, dokumentach aplikacyjnych i rozmowie kwalifikacyjnej,
- dokumentowanie aktywności zawodowej przez osoby bezrobotne i jej monitorowanie przez pracowników socjalnych – z wykorzystaniem *Dzienniczka aktywnego poszukiwania pracy*,
- dokumentowanie stanu zdrowia osób bezrobotnych w zakresie dotyczącym poszukiwania i podjęcia zatrudnienia oraz uczestniczenia w szkoleniach – poprzez wykorzystanie *Zaświadczenia lekarskiego*,
- przedstawianie osobom bezrobotnym ofert pracy adekwatnych do posiadanych kwalifikacji i monitorowanie przez pracownika socjalnego efektów przedstawionych ofert z wykorzystaniem *Procedury obiegu oferty pracy*.

Osiągnięte efekty:

Liczba osób objętych <i>Programem</i>	2 279
Liczba wydanych <i>Informatorów dla bezrobotnych klientów MOPR</i>	707
Liczba wypełnionych <i>Arkuszy pomocniczych do diagnozy problemu bezrobocia</i>	266
Liczba osób, które wypełniały <i>Dzienniczek aktywnego poszukiwania pracy</i>	1 267
Liczba osób, które dostarczyły <i>Zaświadczenie lekarskie</i>	470
<i>Oferty pracy</i>	
– liczba klientów, którym były wydawane oferty	2 137
– liczba klientów informujących o skutkach otrzymanej oferty	1 204
– liczba klientów zatrudnionych w wyniku wydanej oferty i innych działań Programu /umowa o pracę, umowy cywilno-prawne tj. zlecenie i o dzieło/	143
– liczba klientów, którzy zaprzestali kontaktu z MOPR w wyniku przedłożonej oferty/ofert pracy oferty i innych działań Programu /tzn. nie ubiegają się o świadczenia co najmniej 3 miesiące/	173

**DZIAŁANIA AKTYWNEJ INTEGRACJI
(PROJEKT SYSTEMOWY „POMOC – AKTYWIZACJA – WSPARCIE (PAW) ”)**

Cel Projektu:

Cel ogólny to zwiększenie w 2012 r. stopnia samodzielności życiowej 825 kobiet i mężczyzn korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe to:

- zwiększenie umiejętności społecznych i zawodowych 299 kobiet i mężczyzn zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- upowszechnienie pracy socjalnej poprzez stosowanie różnorodnych narzędzi aktywizacji wobec 560 kobiet i mężczyzn,
- zabezpieczenie potrzeb finansowych 260 kobiet i mężczyzn,
- zwiększenie aktywności mieszkańców Poznania poprzez ich udział w 27 inicjatywach integracyjnych i lokalnych.

Realizator:

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Projekt realizowany w MOPR w okresie od 01.05.2008 r. do 31.12.2013 r. na podstawie umowy ramowej zawartej pomiędzy Miastem Poznań reprezentowanym przez Dyrektora MOPR a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Poznaniu. Realizacja projektu odbywa się w ramach Priorytetu VII

Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i jest współfinansowana z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2012 roku projekt był realizowany w Partnerstwie z Fundacją im. Królowej Polski św. Jadwigi w Puszczykowie.

Adresat działań:

- osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w wieku aktywności zawodowej (15-64 lata), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, które są jednocześnie: bezrobotne lub nieaktywne zawodowo lub pracujące. Wśród tych 3 kategorii uczestnikami projektu są np. osoby długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne, po zwolnieniu z zakładu karnego, bezdomne, nieaktywne zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi, uzależnione od substancji psychoaktywnych w trakcie lub po leczeniu odwykowym, osoby z problemami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze różnego typu, młodzież w wieku od 15 do 25 roku życia, pochodząca ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- osoby traktowane, jako otoczenie osób wykluczonych społecznie, czyli: osoby mieszkające we wspólnym gospodarstwie domowym, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej oraz osoby zamieszkujące w środowisku osób wykluczonych społecznie, w tym:
 - członkowie rodziny uczestnika projektu (małżonek/małżonka, dzieci, rodzice), jeśli zamieszkują wspólnie i prowadzą wspólne gospodarstwo domowe,
 - mieszkańcy i sąsiedzi zamieszkujący wspólnie w bloku, osiedlu, dzielnicy z obszarów objętych także działaniami środowiskowymi.

Działania:

- kontynuacja realizacji kontraktów socjalnych z lat 2008-2011 oraz zawieranie w 2012 roku nowych kontraktów i realizacja ich postanowień,
- realizacja instrumentów aktywnej integracji w ramach kontraktów socjalnych, w tym:
 - instrumentów aktywnej integracji zawodowej, w tym:
 - kontynuacja działalności Klubu Integracji Społecznej dla uczestników projektu, w ramach którego są prowadzone zajęcia reintegracji społecznej i zawodowej, w tym:
 - zajęcia integracyjne,
 - warsztat komunikacji interpersonalnej,
 - warsztat asertywności,
 - warsztat radzenia sobie ze stresem i emocjami,
 - warsztat rozpoznania zasobów zawodowych
 - warsztaty fakultatywne, np. rękodzieło (warsztaty biżuterii filcowej, wyrabiania witraży, malowania na szkłe, decoupage itp.)
 - udostępnianie uczestnikom komputerów z dostępem do Internetu i możliwością skorzystania z drukarki oraz czytelnicy oferującej prasę.
 - instrumentów aktywnej integracji edukacyjnej,
 - instrumentów aktywnej integracji zdrowotnej,
 - instrumentów aktywnej integracji społecznej, w tym:
 - zatrudnianie 7 asystentów rodziny pracujących bezpośrednio z rodzinami, w tym świadczących pomoc w zakresie: zmiany samooceny uczestników projektu, zwiększenia poczucia wpływu na swoje życie, pomoc w rozwiązaniu podstawowych problemów socjalnych, wspieranie aktywności społecznej, motywowanie do zmieniania sytuacji życiowej w tym poszukiwania, podejmowania i utrzymywania pracy zarobkowej,
- realizacja przez partnera projektu: Fundację im. Królowej Polski św. Jadwigi instrumentów aktywnej integracji skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Osiągnięte efekty:

- realizowano 908 kontraktów socjalnych (zawartych w roku 2012 roku oraz kontynuowanych z lat ubiegłych),
- zakończono pozytywnie 533 kontrakty socjalne tzn. zostały osiągnięte cele główne kontraktów,
- realizacja:
 - instrumentów aktywizacji zawodowej (w tym: uczestnictwa w zajęciach CIS, KIS, doradztwie zawodowym);
 - instrumentów aktywizacji edukacyjnej (w tym doradztwa edukacyjnego, zajęć szkolnych uzupełniających wykształcenie, kursów zawodowych specjalistycznych, kursów prawa jazdy, kursów językowych),
 - instrumentów aktywizacji zdrowotnej (w tym konsultacji psychologicznych, indywidualnych terapii psychologicznych, terapii psychiatrycznych),
 - instrumentów aktywizacji społecznej (w tym asystenta rodziny, konsultacje i doradztwo prawne, warsztaty aktywizacji społecznej).
- **Najczęściej realizowane instrumenty aktywnej integracji:**
 - zajęcia w Centrum Integracji Społecznej – 324 osoby
 - zajęcia w Klubie Integracji Społecznej – 154 osoby,
 - asystent rodziny – 70 osób.
 - kurs prawa jazdy kat. B, C, E – 116 osób,
 - obóz aktywnej integracji dla osób niepełnosprawnych – 90 osób,
 - obóz aktywnej integracji dla opiekunów – 60 osób
 - kurs języka obcego – 50 osób,
 - opieka nad dziećmi – 142 osoby,
 - kurs przygotowujący do matury – 11 osób,
 - konsultacje pedagogiczne – 15 osób,
 - kurs komputerowy pakiet biurowy – 52 osoby
 - kurs zawodowy; koparko-ładowarka – 19 osób
 - kurs zawodowy; wózki widłowe – 28 osób,
 - kurs zawodowy; kasy fiskalne – 20 osób,
 - obóz aktywizacyjno szkoleniowy – 123 osoby.

KONTAKTY Z INSTYTUCJAMI RYNKU PRACY

Cel stanowiska:

- współpraca z instytucjami rynku pracy i pracodawcami działającymi na lokalnym rynku pracy, pozyskiwanie odpowiednich ofert pracy dla klientów bezrobotnych i poszukujących pracy, wyszukiwanie ofert pracy zamieszczanych w środkach masowego przekazu (prasa, Internet),
- przybliżanie pracownikom socjalnym i klientom problematyki związanej z poszukiwaniem pracy i technik autoprezentacji,
- zapoznavanie pracowników socjalnych i klientów ze strukturą i zasadami funkcjonowania instytucji rynku pracy na terenie Poznania i powiatu.

Realizator: Osoba ds. współpracy z instytucjami rynku pracy.

Adresat: Docelowym adresatem działań są osoby bezrobotne i bierne zawodowo, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej udzielanych przez MOPR – w działaniach pośredniczą kierownicy Zespołów Pracy Socjalnej i Specjalistycznych Zespołów Pracy Socjalnej oraz pracownicy socjalni.

Działania:

- pozyskiwanie ofert pracy z bazy ofert Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- nawiązanie bezpośrednich kontaktów z agencjami pośrednictwa pracy i pozyskiwanie ofert pracy,

- wyszukiwanie ofert pracy w portalach internetowych o tematyce pracy,
- kontynuowanie współpracy z pracodawcami poprzez pozyskiwanie od nich ofert pracy,
- przekazywanie ofert pracy klientom (za pośrednictwem pracowników socjalnych),
- informowanie klientów o możliwości korzystania z Internetu w PIAP-ach (publicznych punktach dostępu do Internetu),
- śledzenie ogłoszeń o giełdach pracy w PUP i organizowanie spotkań klientów z pracodawcami,
- przekazywanie informacji o szkoleniach zawodowych finansowanych przez EFS, fundusz pracy i jednostki wyspecjalizowane,
- przekazywanie klientom materiałów informacyjnych pracodawców,
- pełnienie dyżurów dla zainteresowanych podjęciem lub zmianą pracy w Osiedlowych Domach Kultury BAJKA (os. Wichrowe Wzgórze) i ORBITA (os. Kosmonautów), przekazywanie ofert pracy (osobiście i pocztą elektroniczną) osobom poszukującym, prowadzenie gazetki z aktualnymi ofertami pracy,
- aktualizowanie wykazu agencji pośrednictwa pracy działających na lokalnym rynku pracy.

Osiągnięte efekty:

- przekazanie klientom MOPR (za pośrednictwem pracowników socjalnych lub bezpośrednio na adresy e-mailowe) 1 417 ofert pracy dotyczących głównie stanowisk niewymagających kwalifikacji zawodowych, stwarzających możliwość przyuczenia, jak również dla osób posiadających konkretne kwalifikacje zawodowe,
- podjęcie zatrudnienia przez osoby bezrobotne m.in. w wyniku wydanej oferty (umowa o pracę, umowy cywilno-prawne, tj. zlecenie i o dzieło) – 143 osoby,
- zaprzestanie przez osoby bezrobotne ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej /przez co najmniej 3 miesiące/ m.in. w wyniku przedłożonej oferty (domniemanie zatrudnienia) – 173 osoby,
- przekazanie klientom materiałów informacyjnych od pracodawców i agencji pośrednictwa pracy nt. możliwości zatrudnienia (ulotek i plakatów),
- przekazanie klientom 5 ofert szkoleń organizowanych przez różne podmioty,
- dyżury w Osiedlowych Domach Kultury BAJKA i ORBITA – 2 razy w tygodniu po 2 godziny – w ramach tej inicjatywy 60 osobom oferty pracy są przekazywane bezpośrednio na adresy e-mailowe,
- publikowanie aktualnych ofert pracy w Osiedlowych Domach Kultury BAJKA i ODK Orbita.

2. Programy i projekty realizowane z innymi partnerami

CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Cel: Centrum Integracji Społecznej (CIS) jest jednostką organizacyjną realizującą reintegrację zawodową i społeczną. Warunkiem udziału w ofercie CIS jest skierowanie wydane przez MOPR. CIS realizuje następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu,
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych,
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów w efekcie zatrudnienia lub działalności gospodarczej,
- nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Realizator:

- Centrum Integracji Społecznej „Szkoła Barki” Poznań, ul. św. Wincentego 6/9,

- Centrum Integracji Społecznej „Etap” Poznań, os. Jana III Sobieskiego 105,
- Centrum Integracji Społecznej „Darzybór” Poznań, ul. Borówki 4.
- Centrum Integracji Społecznej „Szkoła Barki” Poznań ul. Dąbrowskiego 129.

Adresat działań:

Działania CIS są skierowane w szczególności do osób:

- bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego,
- uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
- chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- długotrwale bezrobotnych w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- osób niepełnosprawnych, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Działania:

- zawieranie i realizacja *Indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego* obejmujących:
 - zajęcia edukacji ogólnej,
 - zajęcia z zakresu reintegracji społecznej,
 - zajęcia z zakresu reintegracji zawodowej,
 - warsztaty zawodowe,
 - praktyki zawodowe,
- poradnictwo psychologiczne, socjalne i prawne,
- działania towarzyszące,
- wydawanie posiłków dla uczestników CIS,
- wypłacanie świadczeń integracyjnych.

Osiągnięte efekty:

CIS „Szkoła Barki” Poznań, ul. św. Wincentego 6/9:

- skierowanie 137 osób do udziału w zajęciach CIS, w tym (u 1 osoby może wystąpić więcej niż 1 przesłanka do skierowania):
 - długotrwale bezrobotnych – 58,
 - bezdomnych – 17,
 - niepełnosprawnych – 10,
 - zwolnionych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem – 8,
 - uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego – 4,
 - zagrożonych wykluczeniem społecznym z innych powodów – 46 osób,
- liczba osób, które rozpoczęły udział w zajęciach CIS w 2012 roku – 53,
- liczba osób, które ukończyły Indywidualny program zatrudnienia socjalnego – 40,
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie po zakończeniu Indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego – 7.

CIS „Etap” Poznań, os. Jana III Sobieskiego 105

- skierowanie 150 osób do udziału w zajęciach CIS, w tym (u 1 osoby może wystąpić więcej niż 1 przesłanka do skierowania):
 - długotrwale bezrobotnych – 96,
 - zwolnionych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem – 10,
 - niepełnosprawnych – 7,
 - bezdomnych – 7,
 - uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego – 5,
 - chorych psychicznie – 3,
 - zagrożonych wykluczeniem społecznym z innych powodów – 28.
- liczba osób, które rozpoczęły udział w zajęciach CIS – 85,
- liczba osób, które ukończyły Indywidualny program zatrudnienia socjalnego – 41,,
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie po zakończeniu Indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego – 12.

CIS „Darzybór” Poznań, ul. Borówki 4

- skierowanie 82 osób do udziału w zajęciach CIS, w tym (u 1 osoby może wystąpić więcej niż 1 przesłanka do skierowania):
 - bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności – 47,
 - długotrwale bezrobotnych – 5,
 - niepełnosprawnych – 2,
 - zwolnionych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem – 1,
 - zagrożonych wykluczeniem społecznym z innych powodów – 30.
- liczba osób, które rozpoczęły udział w zajęciach CIS – 46,
- liczba osób, które ukończyły Indywidualny program zatrudnienia socjalnego – 35,
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie po zakończeniu Indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego – 3.

CIS Poznań, ul. Dąbrowskiego 129 (od 2012 roku)

- skierowanie 87 osób do udziału w zajęciach CIS, w tym (u 1 osoby może wystąpić więcej niż 1 przesłanka do skierowania):
 - długotrwale bezrobotnych – 53,
 - bezdomnych – 10,
 - niepełnosprawnych – 5,
 - zwolnionych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem-5,
 - uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego – 4,
 - uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej – 2,
 - zagrożonych wykluczeniem społecznym z innych powodów – 16.
- liczba osób, które rozpoczęły udział w zajęciach CIS – 19,
- liczba osób, które ukończyły Indywidualny program zatrudnienia socjalnego – 16,
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie po zakończeniu Indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego – 2.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Adresat: Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, skierowane do wykonywania tych prac przez starostę.

Realizator: Prace społecznie użyteczne organizowane są przez Miasto Poznań w jednostkach

organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. W Poznaniu są to: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji oraz Poznańskie Centrum Świadczeń.

Działania:

- wytypowanie spośród klientów MOPR bezrobotnych spełniających kryteria umożliwiające wykonywanie prac społecznie użytecznych,
- zmotywowanie bezrobotnych do wykonywania prac społecznie użytecznych i przekazanie imiennej listy do Powiatowego Urzędu Pracy.

Osiągnięte efekty: Wykonywanie prac społecznie użytecznych od 16.04.2012 roku do 15.10.2012 roku przez 21 osób (10 godzin tygodniowo każda osoba), z tego:

- prace biurowo-administracyjne w MOPR – 8 osób,
- prace porządkowo-gospodarcze oraz w charakterze pomocy kuchennej i pomocy biurowej w Poznańskich Ośrodkach Sportu i Rekreacji – 8 osób,
- prace biurowo-administracyjne w Poznańskim Centrum Świadczeń – 5 osób.

**MODEL AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ RODZICÓW SAMOTNIE WYCHOWUJĄCYCH DZIECI
POZOSTAJĄCYCH BEZ ZATRUDNIENIA**

Cel: Aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych, które samotnie wychowują dziecko do 18 roku życia.

Adresat: Osoby bezrobotne, które samotnie wychowują dziecko do 18 roku życia i poszukują zatrudnienia.

Realizator: Ingeus Sp. z o.o.

Partnerzy: Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu.

Działania: Oferta indywidualnego trybu pracy z doradcą zawodowym w przyjaznym centrum aktywizacyjnym, zajęcia grupowe i kąpiel dla dzieci – wszystko to ma za zadanie wsparcie w zdobywaniu niezależności poprzez pracę w oparciu o własne talenty osób niepracujących.

Osiągnięte efekty: Skierowanie do uczestnictwa w projekcie – 8 osób bezrobotnych.

**WIELKOPOLSKIE CENTRUM EKONOMII SOLIDARNOŚCI -
KOORDYNACJA NA RZECZ ZAPEWNIENIA TRWAŁOŚCI INSTYTUCJI EKONOMII SPOŁECZNEJ
(W CZĘŚCI DOTYCZĄCEJ INKUBACJI PODMIOTÓW EKONOMII SPOŁECZNEJ)**

Cel: Opracowanie i przetestowanie modelu Preinkubatora i Inkubatora przedsiębiorczości społecznej, w którym beneficjenci będą mogli przetestować swoje pomysły na działalność w sektorze gospodarki społecznej i zdecydować o ewentualnej przyszłej rejestracji podmiotu ekonomii społecznej.

Adresat: Osoby bezrobotne zagrożone wykluczeniem społecznym.

Realizator: Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych (liderem całego projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu).

Działania: Cykl bezpłatnych szkoleń, warsztatów, rozmów doradczych oraz stworzenie warunków do testowania pomysłów na działalność w obszarze ekonomii społecznej.

Osiągnięte efekty: Skierowanie do uczestnictwa w projekcie 24 klientów MOPR, w tym osób mających trudności w opłacaniu czynszu za mieszkania komunalne (udział w projekcie ma umożliwić przygotowanie się do pracy w spółdzielni socjalnej osób prawnych realizujących usługi na rzecz miasta Poznania).

RECEPTA NA ZMIANĘ

Cel: Aktywizacja społeczno-zawodowa osób nieaktywnych zawodowo lub bezrobotnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, w wieku 15-64 lata z woj. Wielkopolskiego.

Adresat: Osoby nieaktywne zawodowo lub bezrobotne posiadające orzeczenie

o niepełnosprawności, w wieku 15-64 lata z woj. wielkopolskiego.

Realizator: Europejczyk-Biuro Doradztwa Inwestycyjnego.

Działania: Kursy, szkolenia zawodowe, stypendia szkoleniowe, zajęcia indywidualne i grupowe.

Osiągnięte efekty: Skierowanie do uczestnictwa w projekcie – 45 osób.

VIII. DZIAŁANIA NA RZECZ BEZDOMNYCH

1. Koordynacja działań na rzecz osób bezdomnych

Realizator: Zadania realizowane przez stanowisko ds. koordynacji usług opiekuńczych i działań interwencyjnych w Dziale Metodycznym MOPR.

Adresat: Osoby bezdomne na terenie miasta Poznania.

Partnerzy:

- Urząd Miasta – Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych.
- Komenda Miejska Policji, ul. Szylinga 2, Poznań.
- Straż Miejska Miasta Poznania, Pl. Kolegiacki 17, Poznań.
- Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, ul. Dolne Chyby 10, 62-081 Przeźmierowo.
- Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne, ul. Jawornicka 50, Poznań.
- Ośrodek dla Bezdomnych, ul. Michałowo 68, Poznań.
- Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot” - noclegownia, ul. Borówki 8, Poznań.
- Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar-Markot” - Dom Readaptacji Społecznej, ul. Starołęcka 36/38, Poznań.
- Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar-Markot”, Rożnowice.
- Dom Charytatywny „Pomocna Dłoń” Ośrodek Usamodzielniający, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Błońsko 37, Rakoniewice.
- Dom Samotnej Matki im. św. siostry Faustyny prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, ul. Kierska 10, Kiekrz.
- Fundacja Bread of life, ul. Grunwaldzka 55, Poznań.
- Zarządca Dworca PKP.
- Zarządca Dworca PKS.

Działania: Cykliczne spotkania organizacji i instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom bezdomnych.

Osiągnięte efekty:

- W okresie od stycznia do grudnia 2012 roku prowadzono 7 spotkań. Podczas spotkań zajmowano się:
 - analizą sytuacji osób bezdomnych w Poznaniu,
 - przekazywaniem informacji dotyczących uregulowań prawnych,
 - udzieleniem podmiotom, które kontaktują się z osobami bezdomnymi aktualnych danych dotyczących pomocy na rzecz osób bezdomnych,
 - ustaleniem zasad współpracy podczas okresu jesienno-zimowego (sprawne podejmowanie interwencji),
 - omówienie możliwości przeprowadzenia badań zjawiska bezdomności w Poznaniu.
- Wyposażono podmioty, które kontaktują się z osobami bezdomnymi w aktualne dane dotyczące pomocy na rzecz osób bezdomnych w formie ulotek informacyjnych. W ulotce znajdują się:
 - a) adresy schronisk/placówek na terenie Wielkopolski dla osób bezdomnych,
 - b) adresy miejsc gdzie można skorzystać z:
 1. bezpłatnego posiłku
 2. usług sanitarnych

- 3. odzieży
- c) adresy szpitali,
- d) adresy poradni leczenia uzależnień i współuzależnień,
- e) dyżury pracowników socjalnych MOPR ze Specjalistycznego Zespołu Pracy Socjalnej z osobami bezdomnymi.

2. Programy i projekty realizowane przez MOPR

SPECJALISTYCZNY ZESPÓŁ PRACY SOCJALNEJ Z OSOBAMI BEZDOMNYMI

Realizator: Pracownicy Specjalizacyjnego Zespołu Pracy Socjalnej z Osobami Bezdomnymi.

Adresat: Osoby bezdomne na terenie miasta Poznania.

Partnerzy:

- Komenda Miejska Policji, ul. Szylinga 2, Poznań.
- Straż Miejska Miasta Poznania, Pl. Kolegiacki 17, Poznań.
- Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, ul. Dolne Chyby 10, 62-081 Przeźmierowo.
- Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne ul. Jawornicka 50, Poznań.
- Ośrodek Dla Bezdomnych, ul. Michałowo 68, Poznań.
- Schronisko Dla Bezdomnych Mężczyzn Św. Brata Alberta, ul. Widłakowa 3, Poznań.
- Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot” – noclegownia, ul. Borówki 8, Poznań.
- Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar-Markot” – Dom Readaptacji Społecznej, ul. Starołęcka 36/38, Poznań.
- Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar-Markot” Rożnowice.
- Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu „Mar-Kot” Dom dla Ludzi Bezdomnych, ul. Pogodna 55, Poznań.
- Dom Charytatywny „Pomocna Dłoń” Ośrodek Usamodzielniający, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Błońsko 37, Rakoniewice.

Działania:

- Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom bezdomnym: stały kontakt z placówkami dla osób bezdomnych na terenie Poznania i Wielkopolski w celu zapewnienia schronienia, zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie, zapewnienie niezbędnej odzieży, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia w placówkach leczenia odwykowego, zapewnienie dostępu do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, zapewnienie pomocy w formie biletu kredytowanego, pomoc w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych.
- Tworzenie szans oraz warunków wychodzenia z bezdomności: opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, stały kontakt i współpraca z placówkami zapewniającymi miejsce schronienia na terenie Poznania w ramach opracowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
- Obsługa administracyjna w zakresie realizowania zadań na rzecz osób bezdomnych (postanowienia o przekazaniu wniosku do gminy właściwej, występowanie z żądaniem zwrotu kosztów udzielonej pomocy w miejscu pobytu osobom bezdomnym spoza terenu gminy Poznań).

Osiągnięte efekty: 1 068 osób było objętych pracą Specjalistycznego Zespołu Pracy Socjalnej z Osobami Bezdomnymi w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku.

Rezultat	Liczba osób, u których rezultat wystąpił
Zapewnienie schronienia poprzez:	
- wskazanie (uzgodnionej drogą telefoniczną) miejsca schronienia w placówce dla osób bezdomnych	1 024
- wydanie decyzji kierującej do Ośrodka dla osób Bezdomnych nr 1 ul. Michałowo 68 w Poznaniu	188
- opłacenie w formie zasiłku celowego kosztów schronienia w placówce dla osób bezdomnych, w tym:	133
- w mieście Poznaniu	20
- poza Poznaniem	113
Liczba wydanych biletów kredytowanych dla osób bezdomnych	947
Liczba osób bezdomnych, którym wydano decyzję na jedne ciepły posiłek dziennie	150
Liczba osób bezdomnych, którym wydano decyzję ustalającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych	178
Liczba zawartych Indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	28

MONITOROWANIE KOCZOWISK OSÓB BEZDOMNYCH

Realizator: Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej z Osobami Bezdomnymi.

Adresat: Osoby bezdomne przebywające w koczowiskach na terenie miasta Poznania.

Partnerzy:

- Komenda Miejska Policji, ul. Szylinga 2, Poznań.
- Straż Miejska, Pl. Kolegiacki 17, Poznań.
- Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne, ul. Jawornicka 50, Poznań.

Działania: Dotarcie do miejsc gromadzenia się osób bezdomnych, na terenie Poznania takich miejsc jest 117, gdzie przebywa około 220 osób bezdomnych.

Osiągnięte efekty:

Patrole z poszczególnymi służbami:

- Komenda Miejska Policji,
- Straż Miejska Miasta Poznania.

Patrole odbywały się zgodnie z zgłaszanymi potrzebami indywidualnymi z poszczególnymi służbami. Stworzono warunki, aby każda osoba bezdomna miała możliwość uzyskania informacji i pomocy niezbędnej do tego, aby wyjść z bezdomności.

PATROLE NA DWORCU PKP I PKS

Realizator: Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej z Osobami Bezdomnymi.

Adresat: Osoby bezdomne przebywające w koczowiskach na terenie miasta Poznania.

Partnerzy:

- Komisariat Kolejowy Policji, Dworzec Główny 60, Poznań.
- Straż Miejska Miasta Poznania Pl. Kolegiacki 17, Poznań.
- Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne ul. Jawornicka 50, Poznań.

Działania: Osobom bezdomnym były udzielane informacje o wolnych miejscach w schroniskach i o możliwości uzyskania pomocy.

Osiągnięte efekty: Podczas patroli w okresie od 02.01.2012 roku do 31.12.2012 roku została udzielona pomoc w następującej formie:

- informacji o schroniskach i noclegowniach na terenie Poznania i Wielkopolski,
- wskazanie placówek dysponujących wolnymi miejscami dla osób bezdomnych,
- udzielenie informacji o bezpłatnych posiłkach, pomocy medycznej.

IX. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH (w tym: osób z problemami psychicznymi)

1. Programy i projekty realizowane przez MOPR

PROGRAMY KIEROWANE DO OSÓB WYMAGAJĄCYCH WSPARCIA PSYCHICZNEGO

A. PROGRAM REALIZOWANY OD STYCZNIA DO CZERWCA 2012 R.

Realizator: Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej z Osobami Wymagającymi Wsparcia Zdrowia Psychicznego MOPR.

Adresat:

- Osoby, których zachowanie wskazuje na to, że z powodu zaburzeń psychicznych mogą zagrażać bezpośrednio własnemu życiu, albo życiu lub zdrowiu innych osób – bez zgody klienta.
- Osoby, które nie są zdolne do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych – bez zgody klienta.
- Inne osoby, które z powodu zaburzeń psychicznych przeżywają trudności w funkcjonowaniu społecznym i osobistym na podstawie wyrażenia zgody na podejmowanie działań w formie pracy socjalnej zgodnej z Programem.
- Rodzina i/lub inne osoby bliskie osobie chorej psychicznej.
- Społeczność lokalna.

Partnerzy:

- Służba zdrowia.
- Sąd.
- Prokuratura.
- Policja.
- Straż Miejska.
- Organizacje pozarządowe świadczące usługi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Rady Osiedli.
- Społeczność lokalna.
- Rejonowi pracownicy socjalni
- Konsultant pedagog.
- Konsultant psycholog.

Cel główny: Poprawić funkcjonowanie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cele szczegółowe:

- ustalić sytuację zdrowotną klienta, którego zachowanie wskazuje na występowanie zaburzeń psychicznych,
- poprawić stan zdrowia psychicznego osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- zapewnić wsparcie środowiska,
- zapewnić opiekę osobie z zaburzeniami psychicznymi,
- przełamywać stereotypy na temat osób z zaburzeniami psychicznymi.

Działania:

- Interwencja.
- Ustalenie diagnozy psychiatrycznej osoby niezdiagnozowanej.
- Motywowanie do leczenia psychiatrycznego – podjęcia terapii.
- Zorganizowanie całodobowej opieki w domu pomocy społecznej, w tym bez zgody osoby zainteresowanej.
- Zabezpieczenie interesów klienta przez ustanowienie kurateli lub opieki prawnej.
- Nawiązanie kontaktu z rodziną w celu przywrócenia właściwych relacji oraz uzyskanie wsparcia w procesie leczenia i rehabilitacji dla osoby z zaburzeniami psychicznymi.

- Nawiązanie kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w celu zapewnienia wsparcia środowiska osobie z zaburzeniami psychicznymi.
- Aktywizowanie środowiska lokalnego w celu przełamywania stereotypów na temat osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Poradnictwo specjalistyczne.

Osiągnięte efekty: 226 osób było objętych pracą w okresie od stycznia do czerwca 2012 roku.

Efekt	liczba osób
Dokonanie specjalistycznej diagnozy środowiskowej	35
Diagnoza psychiatryczna	24
Podjęcie leczenia psychiatrycznego przez klienta	29
Utrzymanie leczenia psychiatrycznego przez klienta min. 6 m-cy	37
Dobry stan zdrowia psychicznego osoby objętej programem przez min. 3 m-ce	21
Zorganizowanie uczestnictwa w zajęciach rehabilitacyjno - terapeutycznych	7
Zorganizowanie pomocy usługowej	11
Zorganizowanie opieki w domu pomocy społecznej	4
Zorganizowano leczenie w szpitalu psychiatrycznym	2
Uzyskanie przez osobę objętą programem wsparcia od rodziny w procesie leczenia i rehabilitacji	39
Przywrócenie właściwych relacji w rodzinie	8
Zapewnienie osobie ubezwłasnowolnionej opieki lub kurateli	1
Nawiązanie współpracy ze służbą zdrowia w celu rozwiązania indywidualnych problemów klienta	41
Nawiązanie współpracy z instytucjami zewnętrznymi w celu rozwiązania indywidualnych problemów klienta	41
Zorganizowanie konsultacji psychiatrycznej	23
Skierowanie wniosków do sądu o leczenie psychiatryczne	9
Skierowanie wniosków do sądu o skierowanie do domu pomocy społecznej	10
Przeprowadzanie interwencji	7
Udzielenie poradnictwa specjalistycznego	181
Udzielono konsultacji pracownikom MOPR	62

B. PROGRAM „KLUCZ” (KONTAKT Z LUDŹMI UŁATWIA CODZIENNE ZMAGANIA) REALIZOWANY OD LIPCA DO GRUDNIA 2012 r.

Realizator: Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej z Osobami Wymagającymi Wsparcia Zdrowia Psychicznego MOPR.

Adresat:

- osoby zamieszkujące na terenie Poznania, których zachowanie wskazuje na to, że mogą chorować psychicznie (wykazują zaburzenia psychotyczne) lub chorują psychicznie.
- Rodzina i/lub inne osoby bliskie osobie chorej psychicznie.
- Społeczność lokalna.

Partnerzy:

- Służba zdrowia.
- Sąd.
- Prokuratura.
- Policja.
- Straż Miejska.
- Organizacje pozarządowe świadczące usługi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Rady Osiedli.
- Społeczność lokalna.
- Rejonowi pracownicy socjalni
- Konsultant pedagog.
- Konsultant psycholog.

Cel główny

- Organizowanie oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej mają poważne trudności w życiu codziennym, polegające na kształtowaniu ich stosunków z otoczeniem, oraz

udzielanie pomocy w zakresie edukacji, zatrudnienia i innych aspektów funkcjonowania w społeczeństwie.

Cele szczegółowe:

- Lepsza integracja klientów ze społeczeństwem, dążąc do ich całkowitego usamodzielnienia,
- Wsparcie klientów w procesie adaptacji do nowej sytuacji po uzyskaniu diagnozy psychiatrycznej i hospitalizacji,
- Wsparcie klientów w trwającym procesie leczenia
- Stworzenie możliwości przywrócenia pełnienia przez klienta określonych ról społecznych
- Wsparcie klientów w procesie aktywizacji społecznej i zawodowej
- Zwiększenie świadomości społeczeństwa dotyczącej problemów osób chorujących psychicznie obalając istniejące mity, krzywdzące osoby z chorobą psychiczną.

Działania:

- Stwarzanie warunków poprawienia się stanu zdrowia psychicznego.
- Motywowanie osób chorujących psychicznie do podjęcia i utrzymania leczenia psychiatrycznego oraz podjęcia aktywności społeczno- zawodowej.
- Wspieranie lepszej integracji osób chorujących psychicznie ze społeczeństwem.
- Zwiększanie poziomu wiedzy o specyfice funkcjonowania w chorobie beneficjentów programu.
- Organizowanie prelekcji lub dyskusji.

Osiągnięte efekty: 184 osób było objętych pracą w okresie od lipca do grudnia 2012 roku.

Efekt	Liczba osób
1. Ustalenie możliwości wystąpienia o badanie psychiatryczne wbrew woli klienta	22
2. Przeprowadzenie badania przez lekarza psychiatrę	17
3. Ustalenie konieczności leczenia szpitalnego wbrew woli klienta	15
4. Przyjęcie do szpitala psychiatrycznego (w tym na podstawie postanowienia sądu)	11
5. Zmotywowanie do podjęcia leczenia psychiatrycznego	22
6. Podjęcie leczenia psychiatrycznego	31
7. Stworzenie warunków sprzyjających utrzymaniu leczenia przez min. 6 miesięcy	17
8. Rozpoznanie możliwości podjęcia rehabilitacji społecznej przez klienta	27
9. Zmotywowanie do podjęcia rehabilitacji społecznej (w tym specjalistyczne usługi, ŚDS, terapia psychologiczna itp.)	4
10. Podjęcie rehabilitacji społecznej (w tym spec. usługi, ŚDS, terapia psychologiczna itp.)	2
11. Rozpoznanie możliwości podjęcia rehabilitacji zawodowej	11
12. Zmotywowanie do podjęcia rehabilitacji zawodowej	5
13. Udzielenie pomocy w odbudowaniu i poprawieniu się relacji w rodzinie	19
14. Podjęcie rehabilitacji zawodowej	3
15. Podjęcie pracy	6
16. Utrzymanie pracy przez min. 3 m-ce	2
17. Ustalenie możliwości zorganizowania wsparcia procesu leczenia przez środowisko klienta	29
18. Otrzymanie wsparcia w procesie leczenia ze strony środowiska	19
19. Ustalenie możliwości zorganizowania wsparcia procesu rehabilitacji przez środowisko klienta	6
20. Otrzymanie wsparcia w procesie rehabilitacji ze strony środowiska	4
21. Udzielenie informacji klientowi lub jego bliskim o sposobie funkcjonowania w chorobie, możliwościach uzyskania wsparcia, konsekwencjach nie utrzymania leczenia, pierwszych symptomach nawrotu choroby i możliwych reakcjach na nie	96
22. Ustalenie konieczności zapewnienia opieki (w tym usługi „zwykłej” oraz DPS)	10
23. Zorganizowanie interwencyjnego przyjęcia do szpitala (nie na podstawie postanowienia sądu)	2
24. Zabezpieczenie interesów klienta przez ustanowienie kurateli lub opiekuna prawnego	1
25. Zorganizowano konferencję pt. „Pomoc społeczna – dyskryminacja czy oparcie dla osób chorujących psychicznie”	49

KIEROWANIE DO OŚRODKÓW WSPARCIA - DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Realizator: Zespoły Pracy Socjalnej w MOPR.

Adresat: Osoby z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawne potrzebujące wsparcia w zakresie skierowania do ośrodków wsparcia.

Partnerzy:

- Środowiskowy Dom Samopomocy FOUNTAIN HOUSE w Poznaniu przy ul. Rawickiej 51, prowadzony przez Stowarzyszenie Osób i Rodzin na Rzecz Zdrowia Psychicznego „Zrozumieć i Pomóc”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu przy ul. Ognik 20b, prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Pogodni” w Poznaniu ul. Pogodna 49, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Poznaniu,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu „Iskra” przy ul. Grunwaldzkiej 55 paw. 18/19, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Iskra”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielone Centrum” w Poznaniu przy ul. Garbary 47, prowadzony przez Stowarzyszenie Osób i Rodzin na Rzecz Zdrowia Psychicznego „Zrozumieć i Pomóc”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Sokoły” w Poznaniu przy ul. Promienistej 131, prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Sokoły”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu przy ul. Owsianej 17/19, prowadzony przez Wielkopolskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Śmiałek” w Poznaniu na os. B. Chrobrego 15/101, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży Sprawnej Inaczej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Kamyk” w Poznaniu, ul. Zakątek 8, prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Zespołem Downa.

Działania: Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, wydawanie decyzji kierujących i ustalanie zakresu świadczonych usług i odpłatności. Monitorowanie działań w środowisku, mających na celu sprawdzenie, czy udział w zajęciach organizowanych przez środowiskowy dom samopomocy wpływa na lepsze funkcjonowanie klienta w środowisku.

Osiągnięte efekty: Poprzez udział w zajęciach w środowiskowych domach samopomocy nastąpiła poprawa jakości życia uczestników i funkcjonowania w środowisku, poprzez zwiększenie samodzielności, nabycie dodatkowych umiejętności i otrzymywanie stałego wsparcia.

Środowiskowy Dom Samopomocy:	Liczba osób skierowanych w zajęciach ŚDS w 2012 roku
FOUNTAIN HOUSE” ul. Rawicka 5	57
ul. Ognik 20 b	70
„Iskra” ul. Grunwaldzka 55	46
Zielone Centrum” ul. Garbary 47	93
„Pogodni” ul. Pogodna 49	28
„Sokoły” ul. Promienista 131	36
ul. Owsiana 17/19	34
„Śmiałek” os. B. Chrobrego 15/101	21
„Kamyk” u. Zakątek 8	21
Razem	406

KIEROWANIE DO OŚRODKÓW WSPARCIA - DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Adresat: Osoby starsze, chore i niepełnosprawne wymagające częściowej opieki i wsparcia w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

Partnerzy:

- Zespół Dziennych Domów Pomocy przy ul. Konopnickiej 18, Poznań:
 - Filia nr 1 przy ul. Konopnickiej 1
 - Filia nr 2 przy ul. Nowy Świat 7/11
 - Filia nr 3 os. Piastowskie 101
 - Filia nr 4 ul. Wielka 1, Poznań
 - Filia nr 5 os. Kosmonautów 15, Poznań

- Dzienny Dom Pomocy nr 6, ul. Racjonalizatorów 3, Poznań
- Oddział Dziennego Pobytu DPS, ul. Bukowska 27/29, Poznań
- Oddział Dziennego Pobytu DPS, ul. Konarskiego 11/13, Poznań

Działania: Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, wydawanie decyzji kierujących i ustalanie zakresu świadczonych usług i odpłatności.

Osiągnięte efekty: Możliwość realizacji przez osoby starsze własnych zainteresowań, poprawa funkcjonowania w środowisku, zaspakajanie potrzeb niższego i wyższego rzędu, umożliwienie przebywania w grupie. Na zajęcia skierowano łącznie 471 osób.

DDP	Liczba osób skierowanych do udziału w zajęciach DDP w 2012 r
Nr 1	62
Nr 2	68
Nr 3	97
Nr 4	64
Nr 5	51
Nr 6	70
ODP przy ul. Bukowskiej 27/29	22
ODP przy ul. Konarskiego 11/13	37
Razem	471

CYKL WYKŁADÓW DOTYCZĄCYCH PROBLEMATYKI POMOCY SPOŁECZNEJ

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Filia Stare Miasto, Klub Seniora, ul. Krakowska 10.

Adresat: Uczestnicy Klubu Seniora, ul. Krakowska 10 przy Szkole Podstawowej nr 82 w Poznaniu.

Działania: Podczas dwóch spotkań z seniorami zostały przekazane podstawowe informacje z zakresu ustawy o pomocy społecznej, strukturze organizacyjnej MOPR, realizowanych programach i projektach na rzecz osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych. Ponadto informacje o typach domów pomocy społecznej, usługach świadczonych w domach, wymaganych dokumentach do umieszczenia w DPS. Po zakończeniu spotkania pracownik socjalny udzielał indywidualnych porad osobom zainteresowanym oraz przekazał seniorom przygotowane materiały informacyjne.

Osiągnięte efekty: W przygotowanych prelekcjach wzięło udział 20 seniorów.

WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWO NA RYNKU PRACY

Realizator: Stowarzyszenie Środowisko dla Niepełnosprawnych EKO SALUS.

Adresat: Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy, pracodawcy z sektora prywatnego oraz publicznego.

Partnerzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Działania: Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, pomoc w znalezieniu pracy, monitorowanie świadczenia pracy, współpraca z pracodawcami oraz organizacjami w zakresie tworzenia i poszukiwania nowych miejsc pracy.

Osiągnięte efekty: 192 osoby skierowane do udziału w projekcie i zarejestrowane w EKO SALUS.

WYDAWANIE DECYZJI W SPRAWIE USTALENIA PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Wydawanie decyzji odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008 r. Nr 164 poz.1027 ze zmianami) oraz zgodnie z upoważnieniem Prezydenta Miasta Poznania z dnia 22 listopada 2007 r. Or.I-OG/0113-878/2007 do wydawania decyzji administracyjnych – potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej – świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, zamieszkałym na terenie miasta Poznania.

Ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych mają prawo skorzystać osoby spełniające następujące warunki:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12.03.04 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 cyt. wyżej ustawy.

W 2012 roku wydano **2 460 decyzji** w sprawie ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym:

- 2 129 decyzji ustalających prawo,
- 66 decyzji odmawiających ustalenia prawa,
- 126 decyzji umarzających postępowanie w sprawie wydania decyzji uprawniającej,
- 107 decyzji stwierdzających wygaśnięcie przyznania prawa,
- 7 decyzji zmieniających,
- 25 decyzji uchylających.

X. DZIAŁANIA PROMOCYJNE MOPR I ZAANGAŻOWANIE W PRZEDSIĘWZIĘCIA O ZASIĘGU OGÓLNOPOLSKIM

ŚWIATOWY DZIEŃ PRACY SOCJALNEJ – 20.03.2012 ROKU

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu, 25 pracowników MOPR

Adresat: Mieszkańcy Miasta Poznania

Działania: Włączenie się w obchody Światowego Dnia Pracy Socjalnej poprzez dyżury pracowników socjalnych w mobilnym punkcie informacyjnym na Starym Rynku w Poznaniu, w godzinach od 11.00 do 17.00. Pracownicy socjalni podczas dyżurów:

- starali się przybliżyć istotę pracy socjalnej,
- informowali o możliwościach uzyskania pomocy z MOPR,
- informowali o możliwościach uzyskania pomocy z innych jednostek organizacyjnych Miasta Poznania oraz organizacji pozarządowych,
- rozdawali ulotki informacyjne.

XX FINAŁ WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

Organizator: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.

Partner: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Działania: Miasteczko mundurowe (Pl. Mickiewicza) w godz. od 10.00 do 16.00. Udział wzięło 20 pracowników MOPR (każdy pracownik miał 1 godz. dyżuru). Dodatkową atrakcją była loteria, każdy los wygrał. Wygrać można było prace zrobione przez dzieci z Centrum Działań Środowiskowych. Zebrana kwota: 1 986 zł.

SEMINARIUM SPECJALISTYCZNE: „SKUTECZNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W DUŻYM MIEŚCIE”

Organizator: Urząd Miasta Poznania i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Adresat: Przedstawiciele miejskich jednostek i instytucji wspierających osoby doświadczające przemocy w rodzinie, którzy uczestniczą w pracach zespołu interdyscyplinarnego / grup roboczych, w szczególności: jednostek organizacji pomocy społecznej, Policji, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, sądów, placówek oświatowych i ochrony zdrowia oraz innych instytucji i organizacji pozarządowych statutowo zajmujących się wsparciem rodziny, działających na rzecz zapobiegania zjawisku przemocy domowej.

Działania: Przygotowanie i zorganizowanie w dniach 18-19 października 2012r. seminarium poświęconego problematyce przemocy w rodzinie i pracy zespołów interdyscyplinarnych / grup roboczych poprzez wymianę doświadczeń specjalistów udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy domowej. Celem seminarium było zarówno upowszechnienie wiedzy o zjawisku przemocy w rodzinie, jak również integracja podejść i sposobów realizacji pracy interdyscyplinarnej. Podejście interdyscyplinarne odgrywa istotne znaczenie w podejmowaniu działań zmierzających do poprawy sytuacji rodziny i rozwiązaniu występującego w niej problemu przemocy. Zespoły ludzi współpracujących ze sobą (grupy robocze) są niewątpliwie najbliższą osobą, która jej doświadcza.

Uczestnicy: Przedstawiciele zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych z dużych ośrodków miejskich, takich jak: Gdańsk, Łódź, Kraków, Poznań, Szczecin, Warszawa (Dzielnice Praga Południe i Wola), Wrocław - łącznie 50 osób.

SPOTKANIE KONFERENCYJNO- WARSZTATOWE „POMOC SPOŁECZNA – DYSKRYMINACJA CZY OPARCIE DLA OSÓB CHORUJĄCYCH PSYCHICZNIE”

Realizator: Instytut Rozwoju Służb Społecznych wraz ze Specjalistycznym Zespołem Pracy Socjalnej z Osobami wymagającymi Wsparcia Psychicznego z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Adresat: Pracownicy urzędów samorządu terytorialnego, pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym pracownicy socjalni oraz pracownicy instytucji rządowych z obszaru polityki społecznej.

Działania: Zorganizowanie dwudniowego spotkania konferencyjno - warsztatowego pt. „Pomoc społeczna – dyskryminacja czy oparcie dla osób chorujących psychicznie”, w ramach projektu „Koordynacja na rzecz aktywnej integracji”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem spotkania była: nawiązanie dialogu o istocie choroby psychicznej, o chorym i jego bliskich oraz, a może przede wszystkim, o jego obecności w społeczeństwie. W trakcie spotkania poruszane były kwestie:

- Jak nawiązywać relacje i lepiej rozumieć tych, których codzienność jest smutnym przeżywaniem samego siebie?
- Jak mówić w sposób jasny i uporządkowany o rzeczywistości bardzo chaotycznej, naznaczonej wewnętrznym rozbiemem?
- Jak dążyć do osiągnięcia zaufania i zadowolenia osób chorujących psychicznie udzielając im wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych?

XI. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODKAMI MASOWEGO PRZEKAZU

DEBATY I DYŻURY EKSPERCKIE W ŚRODKACH MASOWEGO PRZEKAZU

24 stycznia TIMES POLSKA GŁOS WIELKOPOLSKI „Kto może zostać rodziną zastępczą?”;

15 lutego TIMES POLSKA GŁOS WIELKOPOLSKI „Jak można pomóc osobie bezdomnej?”;

15 marca STUDIO TV WTK „Dlaczego nie odbył się „OKRĄGŁY STÓŁ” ds. polityki społeczno-mieszkaniowej w Poznaniu oraz problemy mieszkalnictwa socjalnego, praca MOPR z ludźmi umieszczonymi w kontenerach;

14 marca STUDIO TELEWIZYJNE P.T.V „Pomoc matkom oczekującym dziecka i ich rodzinom – zabijanie lub porzucanie noworodków. Jaką pomoc można uzyskać w MOPR?”;

20 marca TIMES POLSKA GŁOS WIELKOPOLSKI „Co zrobić, gdy nie starcza na czynsz?”;

8 maja TIMES POLSKA GŁOS WIELKOPOLSKI „Pomoc osobom niepełnosprawnym świadczona przez MOPR w ramach rehabilitacji społecznej – Kto może liczyć na pomoc w wyjeździe na turnus rehabilitacyjny?”;

8 maja RADIO MERKURY „Pomoc osobom eksmitowanym”, „Efekty realizowanej koncepcji odpracowywania długów przez dłużników”;

22 maja TIMES POLSKA GŁOS WIELKOPOLSKI „Kto może zostać wolontariuszem? Wolontariat razem z MOPR”;

10 lipca TIMES POLSKA GŁOS WIELKOPOLSKI „Wypoczynek letni dzieci i młodzieży, których rodzice są beneficjentami pomocy społecznej”;

31 sierpnia RADIO MERKURY „Realizacja przez MOPR w Poznaniu PROGRAMU AS (AKTYWNY SAMORZĄD)”;

4 września TIMES POLSKA GŁOS WIELKOPOLSKI „Planowana zmiana kryteriów dochodowych w pomocy społecznej. Sprawdź czy otrzymasz pomoc wg nowych kryteriów”;

21 września RADIO MERKURY „Realizacja przez MOPR w Poznaniu PROGRAMU AS (AKTYWNY SAMORZĄD) - prośba o składanie wniosków w związku z mijającym terminem ich przyjmowania”;

21 września RADIO EMAUS „Realizacja przez MOPR w Poznaniu PROGRAMU AS (AKTYWNY SAMORZĄD)”;

1 października RADIO EMAUS „Zmiana kryteriów dochodowych w pomocy społecznej. Sprawdź czy otrzymasz pomoc wg nowych kryteriów”;

4 października TIMES POLSKA GŁOS WIELKOPOLSKI „Zasady dożywiania dzieci w szkołach przez pomoc społeczną”;

19 października STUDIO TV WTK „Kolejki do domów pomocy społecznej - problem czasu oczekiwania na miejsce w dps”;

20 listopada TIMES POLSKA GŁOS WIELKOPOLSKI „Jak pomóc osobie bezdomnej?”;

21 listopada RADIO EMAUS „Obchody Dnia Pracownika Socjalnego przez MOPR w Poznaniu”.

Problemy społeczne dominujące we współpracy MOPR ze środkami masowego przekazu w 2012 roku:

- Problem kontenerów
- Problem eksmisji
- Udział MOPR w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy
- Piecza Zastępcza
- Spółdzielnie Socjalne
- Pomoc i rola MOPR w zdarzeniach losowych
- Rola asystentów rodzinnych w Programie PAW
- Mieszkania chronione prowadzone przez MOPR
- Dyskryminacja i segregacja w szkołach dzieci jedzących posiłki finansowane przez pomoc społeczną
- Problemy seniorów
- Pomoc osobom bezdomnym
- Zasady finansowania zasiłków stałych przez państwo i samorządy
- Środki finansowe PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych
- Zasady pomocy noworodkom i małym dzieciom: adopcje, rodziny zastępcze, „okna życia”
- Rola pracownika socjalnego, pedagoga i lidera społeczności lokalnej w pomocy samotnym matkom i ich małoletnim dzieciom w ramach Programu PAW (Pomoc-Aktywizacja-Wsparcie)
- Realizacja projektu ASYSTENT ROMSKI
- Pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie
- Obchody ŚWIATOWEGO DNIA PRACY SOCJALNEJ. STANDARDY USŁUG SOCJALNYCH
- Centrum Integracji Społecznej przy ul. Dąbrowskiego
- Reorganizacja dziennych domów pomocy społecznej
- Pomoc rodzinom wielodzietnym w Poznaniu
- Pomoc MOPR osobom psychicznie chorym i zaburzonym psychicznie
- Dyskusyjność kryteriów dochodowych w pomocy społecznej
- Problem uzależnienia od alkoholu podopiecznych w dps
- Zasady kierowania i naliczania odpłatności przez MOPR klientom korzystającym z pomocy Środowiskowych Domów Samopomocy
- Zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu najbardziej potrzebujących poprzez przyznanie komputerów
- Realizacja przez MOPR nowego programu „AS” (Aktywny Samorząd), opracowanego przez PFRON, a kierowanego do indywidualnych osób niepełnosprawnych

- FESTIWAL AKTYWNYCH SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH
- Przygotowanie MOPR do EURO 2012 w ramach założeń „BEZPIECZNY POZNAŃ”
- Problem żebractwa w Poznaniu
- Problemy osób niepełnosprawnych
- Wypoczynek letni (kolonie) dzieci i młodzieży rodziców korzystających z pomocy MOPR
- Transport (i odpłatności za przejazd) osób bezdomnych, chorych somatycznie i zaburzonych psychicznie do placówek całodobowych na terenie kraju
- Zasiedlanie kontenerów - pomoc lokatorom kontenerów świadczona przez MOPR oraz osobom tam skierowanym
- Eksmitowanie kobiet ciężarnych i samotnych matek oraz ludzi starszych, chorych i bezdomnych zajmujących pustostany, również będących podnajemcami w lokalach zajmowanych przez osoby z wyrokami eksmisyjnymi
- Komputery dla najbiedniejszych
- Pomoc pogorzelcom
- Asystenci rodzinni w pieczy zastępczej
- Kto i jak może zostać rodzicem zastępczym
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka oraz działania MOPR w obronie krzywdzonych kobiet
- Pomoc dzieciom porzuconym przez matki
- Zapewnienie przez MOPR warunków do wykonywania kary osobom skazanym wyrokiem sądowym na prace społeczne
- Realizacja przez MOPR PROGRAMU AS (Aktywny Samorząd)
- Wzrost liczby klientów MOPR po zmianie kryteriów dochodowych w pomocy społecznej oraz związane z tym nakłady finansowe państwa (województwa) i samorządu
- Pomoc rodzinom w związku z rozpoczęciem roku szkolnego przez dzieci
- Przygotowania do zimy w MOPR
- Pomoc w usamodzielnianiu osobom niepełnosprawnym
- Kiedy i w jaki sposób można się starać o zamieszkanie w dps, kto i co o tym decyduje
- Zasady kierowania i naliczania odpłatności przez MOPR oraz czas oczekiwania osób kierowanych i umieszczanych w domach pomocy społecznej i rodzinnych domach pomocy w Poznaniu
- Monitorowanie losów dziecka krzywdzonego – udział MOPR w tworzeniu systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Poznaniu
- Specyfika pracy z rodziną, w której występuje przemoc, pomoc MOPR osobom przemocowanym
- Otwarcie Filii Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej, ul. Marcelińska 58
- Dożywianie dzieci w szkołach
- Rodzinne domy pomocy alternatywną formą całodobowej opieki nad seniorami w Poznaniu
- Finansowanie Ośrodka dla Matki z Dzieckiem w Gnieźnie
- Pomoc osobom starszym z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania
- Potrzeba tworzenia większej liczby miejsc dla osób bezdomnych w schroniskach i noclegowniach w związku z eksmisjami i odmową zamieszkania w kontenerach
- Czy osoby grające na instrumentach muzycznych są żebrakami?
- Warunki sprawienia pogrzebu przez MOPR
- Spółdzielnia socjalna osób prawnych zakładana przez miasto Poznań (MOPR) i samorząd województwa (ROPS)
- Pomoc MOPR w dostępie do świadczeń zdrowotnych osobom nieubezpieczonym (zasady ubezpieczenia zdrowotnego przez MOPR)
- Czy w związku z ogólnopolskimi cięciami w administracji zwalnia się pracowników MOPR z pracy?
- Specyfika pracy z osobami bezdomnymi – „jak pomagać, aby nie szkodzić”, monitorowanie koczowisk z Policją i Strażą Miejską
- Specyfika pracy z „trudnymi lokatorami”, będącymi klientami MOPR
- Pomoc młodym ludziom po utracie rodziców
- Dzień Pracownika Socjalnego, odznaczenie państwowe dla zastępcy dyr. MOPR i nagroda Ministra dla pracowników MOPR
- Transport dla osób niepełnosprawnych w Poznaniu
- Świąteczna pomoc dla dzieci z rodzinnych domów dziecka, pogotowi rodzinnych i rodzin zastępczych

- Sfinalizowanie PROJEKTU ASYSTENT ROMSKI
- „Szlachetna paczka na Święta” – pomoc dla rodzin potrzebujących wsparcia
- Informacja, jaką pomoc i gdzie można uzyskać w Poznaniu podczas Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku

XII. ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE ORAZ ZATRUDNIENIE W MOPR

1. Nowe rozwiązania organizacyjne w MOPR

W 2012 roku w celu dostosowania struktury organizacyjnej Ośrodka do obowiązujących przepisów wprowadzono zmiany w Regulaminie Organizacyjnym MOPR w Poznaniu. Dokonano tego:

- Zarządzeniem Dyrektora MOPR w Poznaniu Nr MOPR-I.0015.4.2012 z dnia 16.02.2012, które zostało zatwierdzone przez Prezydenta Miasta Poznania w dniu 18.04.2012 r.,
- Zarządzeniem Dyrektora MOPR w Poznaniu Nr MOPR-I.0015.17.2012 r., które zostało zatwierdzone przez Prezydenta Miasta Poznania w dniu 30.05.2012 r.

Poprzez rozpoznanie potrzeb, przygotowane umów, a także nadzór nad realizacją zadań wynikających z umów, pracownicy MOPR uczestniczyli w realizacji zadań mających na celu aktywizację osób bezrobotnych. W wyniku podjętych przez nich działań w okresie od kwietnia 2012 r. do października 2012 r. osoby skierowane z Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu wykonywały pracę w ramach robót publicznych, prac społecznie użytecznych i staży.

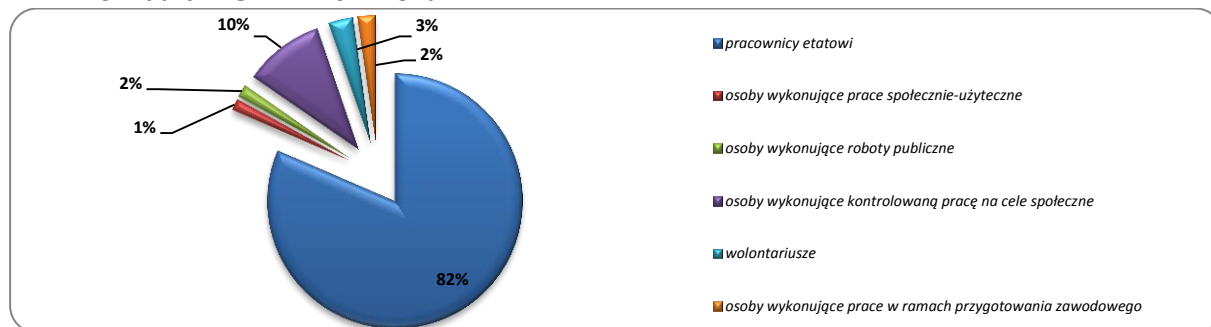
W celu rozszerzenia działań mających na celu aktywizację osób bezrobotnych z różnych przyczyn i w różnych przedziałach wiekowych pracownicy nawiązali współpracę:

- z Agencją Zatrudnienia Wspomaganego BIZOPN, która działa w ramach Stowarzyszenia Na TAK, w zakresie organizacji stażu rehabilitacyjnego dla osoby niepełnosprawnej. Celem tego stażu była integracja zawodowa osoby niepełnosprawnej i zdobycie przez nią doświadczenia na rynku pracy. Koszty związane z wynagrodzeniem stażysty i inne koszty związane z odbywaniem stażu pokrywał organizator, czyli AZW BIZON;
- ze Stowarzyszeniem Instytut Zachodni, którzy był realizatorem projektu „Wolontariat – włącz się!”, realizowany w ramach Programu Odpowiedzialności Społecznej współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI Poddziałanie 6.1.1 *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*. Działania projektu skierowane były do osób w wieku 25- i 45+. Najważniejszą formą podnoszenia kompetencji zawodowych uczestników projektu było odbycie przez nich, w instytucji przyjmującej, trzymiesięcznego wolontariatu oraz następującego po nim trzymiesięcznego stażu.

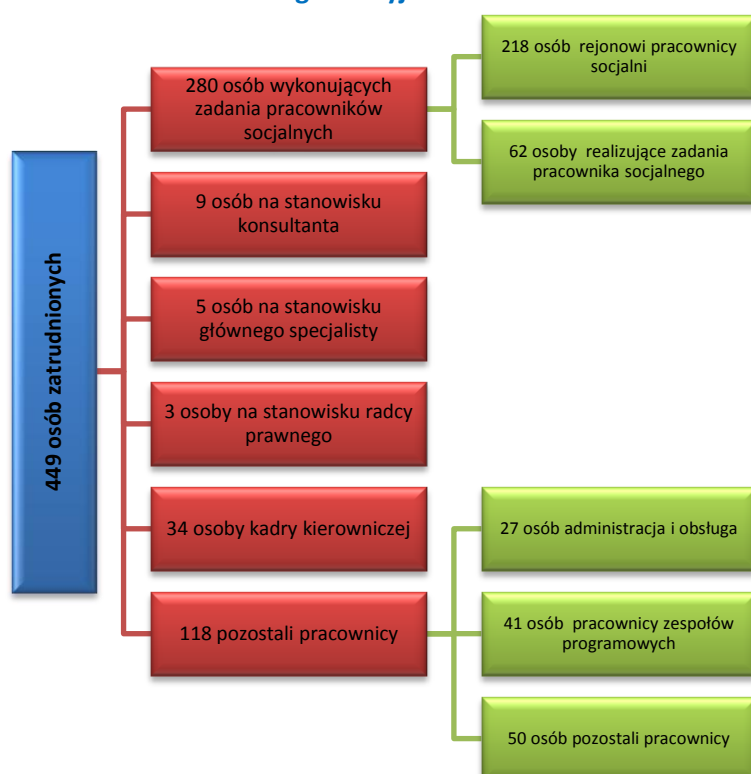
2. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Wg stanu na dzień 31.12.2012 roku **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu zatrudniał 449 osób** – bez **14** pracowników przebywających na urloпах wychowawczych. Ponadto dodatkowym wsparciem bieżącej realizacji zadań było zaangażowanie **8** osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych (prace biurowe), **12** osób skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy wykonujących pracę w ramach stażu zawodowego, **5** osób realizujących staż w ramach projektu „Wolontariat – włącz się!”, **9** osób bezrobotnych zatrudnionych przez MOPR w ramach robót publicznych, **56** osób wykonujących kontrolowaną pracę na cele społeczne oraz **17** wolontariuszy.

WYKRES: Kadra MOPR w 2012 roku

2.1. Struktura organizacyjna

2.2. Wykształcenie pracowników

Wśród wszystkich zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie pracowników wg stanu na 31.12.2012 roku:

- **326** osoby posiadają wykształcenie wyższe, w tym:
 - **78** osób wykształcenie podyplomowe,
 - **16** osób specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego,
 - **2** osoby studia podyplomowe i specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego,
- **123** osób posiada wykształcenie średnie, w tym **52** osoby specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego (w tym **8** osób II°)

W grupie **280** pracowników realizujących zadania pracowników socjalnych:

- **218** osoby to rejonowi pracownicy socjalni, wśród których:
 - **159** osoby posiadają wykształcenie wyższe, w tym:
 - **22** osoby wykształcenie podyplomowe,
 - **9** osób specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego,
 - **1** osoba studia podyplomowe i specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego.

- 59 osób posiada wykształcenie średnie, w tym 36 osób specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego (w tym 7 osób II°)
- 62 osoby to pracownicy realizujący zadania pracownika socjalnego (posiadający uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego), wśród których:
 - 40 osób posiada wykształcenie wyższe, w tym:
 - 17 osób wykształcenie podyplomowe,
 - 2 osoby specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego
 - 1 osoba studia podyplomowe i specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego
 - 22 osoby posiadają wykształcenie średnie, w tym 16 osób specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego (w tym 1 osoba II°)

2.3. Szkolenia pracowników

W 2012 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu uczestniczyli w 145 różnych formach rozwojowych, przeszkolonych zostało 352 pracowników.

W roku 2012 odbyły się 23 cykliczne superwizje wewnętrzne, które stanowiły 260 grupowych spotkań superwizyjnych prowadzonych przez 6 specjalistów pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem – superwizorów.

W 2012 odbyło się 20 grupowych spotkań i 35 indywidualnych konsultacji dla superwizorów wewnętrznych i adeptów oraz 6 obserwacji uczestniczących w trakcie superwizji prowadzonych przez superwizorów wewnętrznych, które były prowadzone przez konsultanta psychologa MOPR – konsultanta d/s superwizji. W 2012 odbył się nabór na adeptów do roli superwizora, w wyniku którego zrekrutowano trzy osoby.

XIII. AUDYT WEWNĘTRZNY W MOPR

Zadania zapewniające oraz zadania sprawdzające zaplanowano do realizacji w IV kwartale 2012 r. na podstawie korekty planu audytu wewnętrznego na rok 2012. Zadania zaplanowane na podstawie pierwotnego planu audytu w kwartałach I-III 2012r. z uwagi na długotrwałą nieobecność audytora wewnętrznego zostały włączone do planu kontroli wewnętrznej.

W roku 2012 zrealizowano następujące audyty wewnętrzne:

1. Prowadzenie polityki informacyjnej w MOPR - zadanie zapewniające,
2. Upoważnienia i pełnomocnictwa – czynności sprawdzające,
3. Świadczenia pomocy społecznej w zakresie przyznawania zasiłków celowych – czynności sprawdzające.

W ramach działań audytowych przeprowadzono również szereg czynności doradczych, m.in. z zakresu kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem.

XIV. KONTROLE MERYTORYCZNO – FINANSOWE W MOPR

1. Kontrole zewnętrzne w MOPR

Kontrole zewnętrzne przeprowadzone były w 2012 roku przez:

- Wojewodę Wielkopolskiego, w zakresie kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w środowiskowych domach samopomocy i domach pomocy społecznej oraz zapewnienia schronienia osobom bezdomnym.
- Urząd Miasta Poznania, w zakresie realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz wykonania zaleceń Wojewody Wielkopolskiego.
- Wojewodę Wielkopolskiego, w zakresie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

- Urząd Miasta Poznania, w zakresie realizacji budżetu w Rodzinnym Domu Dziecka nr 3 w Poznaniu.
- Urząd Miasta Poznania, w zakresie nadzoru nad rodzinami zastępczymi.

2. Kontrole wewnętrzne w MOPR

W 2012 roku przeprowadzono następujące kontrole:

- Sekcja ds. Kontroli i Audytu:
 - MOPR Dział Organizacyjny w zakresie prowadzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.
 - MOPR Dział Organizacyjny w zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
 - MOPR Dział Organizacyjny w zakresie prowadzenia funduszu płac – rozrachunki publiczno-prawne.
 - MOPR Dział Ekonomiczny w zakresie obsługi finansowo-księgowej wydatków i dochodów budżetowych.
 - MOPR Dział Ekonomiczny w zakresie obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych.
 - MOPR Dział Ekonomiczny i Filie: Piątkowo, Wilda, Nowe Miasto, Jeżyce, Stare Miasto w zakresie realizacji należności.
 - MOPR Sekcja ds. Domów Pomocy Społecznej w zakresie odstąpienia od żądania zapłaty należności.
 - MOPR Sekcja ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych w zakresie dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
 - MOPR Sekcja Planowania i Analiz w zakresie planowania budżetu.
 - MOPR Sekcja ds. Informatyki w zakresie administracji i zarządzania sieciami komputerowymi i sprzętem komputerowym.
 - MOPR Filie: Stare Miasto, Nowe Miasto i Grunwald /2 kontrole/ w zakresie wartości przechowywanych w kasie i ewidencji biletów MPK.
 - MOPR Filie: Grunwald, Wilda, Nowe Miasto, Jeżyce, Stare Miasto, Piątkowo w zakresie postępowania administracyjnego po wzruszeniu przez organ II instancji decyzji wydanych przez filię.
 - MOPR Projekt systemowy „Pomoc Aktywizacja – Wsparcie (PAW)” w zakresie realizacji instrumentów aktywnej integracji.
 - MOPR Sekcja ds. Rozwoju Pracowników, w zakresie szkolenia pracowników.
 - MOPR Dział Organizacyjny w zakresie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.
 - MOPR Dział Organizacyjny w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych klientów MOPR.
 - MOPR Filie w zakresie naliczania odpłatności za usługi opiekuńcze.
 - MOPR Dział Organizacyjny i Sekcja ds. Rozwoju Pracowników w zakresie adaptacji nowo zatrudnionego pracownika oraz służby przygotowawczej w przypadku osób podejmujących po raz pierwszy pracę na stanowisku urzędniczym.
 - MOPR Dział Organizacyjny w zakresie realizacji instrukcji BHP.
 - MOPR Dział Organizacyjny, Sekcja ds. Informatyki, stanowisko ds. ochrony danych osobowych w zakresie Polityki Bezpieczeństwa Informacji.
 - MOPR Dział Metodyczny w zakresie dochodzenia należności od gmin.
- Dział Organizacyjny:
 - MOPR Filie: Nowe Miasto, Wilda, Piątkowo (2 kontrole), w zakresie dyscypliny pracy.
 - MOPR Filia Piątkowo i Dział Metodyczny, w zakresie znajomości i przestrzegania Polityki Bezpieczeństwa Informacji.

- MOPR Dział Opieki Zastępczej, Dział Metodyczny oraz Sekcja Planowania i Analiz w zakresie stosowania Instrukcji kancelaryjnej.

3. Kontrole zewnętrzne w jednostkach nadzorowanych

- Sekcja ds. Kontroli i Audytu oraz Sekcja ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych w zakresie realizacji planu wydatków i działalności rehabilitacyjnej w warsztatach terapii zajęciowej.
 - Warsztatu Terapii Zajęciowej „Koniczynka”, prowadzony przez Stowarzyszenie Ludzi z Epilepsją, Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół.
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Przyjaciele”, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Przylesie”, prowadzony przez Stowarzyszenie „Na Tak”.
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Amikus”, prowadzony przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin.
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Śmiałek”, prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz Młodzieży Sprawnej Inaczej.
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Pomost”, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Pomoc Maltańska”, prowadzony przez Fundację Kawalerów Maltańskich.
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Krzemień”. Prowadzony przez Stowarzyszenie Na Tak.
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Ognik”, prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących.
- Sekcja ds. Kontroli i Audytu.
 - Rodzinny Dom Pomocy w Poznaniu, ul. Andrychowska 2 w zakresie świadczenia usług opiekuńczych i bytowych.
 - Rodzinny Dom Pomocy w Poznaniu, ul. Dziedzicka 38 w zakresie świadczonych usług opiekuńczych i bytowych (2 kontrole).
 - LKW Serwis, Krystyna Twarkowska w zakresie świadczenia usługi przewozu osób niepełnosprawnych.
 - Firma Handel-Usługi Dorota Szulc, ul. Wawrzyniaka 7/2 Poznań w zakresie realizacji umowy dożywiania w Szkole Podstawowej nr 36.
 - Firma Handlowa „Dimex” Małgorzata Zabłocka, ul. Galileusza 5D/11 Poznań w zakresie realizacji umowy dożywiania w Szkole Podstawowej nr 88.
 - Kuchnia Familijna Poznań, os. B. Chrobrego paw. 101, w zakresie realizacji umowy dożywiania w Szkole Podstawowej nr 17.
 - Centrum Integracji Społecznej Szkoła Barki Poznań, ul. św. Wincentego 6/9, w zakresie realizacji usług szkoleniowych.
 - Centrum Integracji Społecznej Etap Poznań, ul. Jana III Sobieskiego 105, w zakresie realizacji usług szkoleniowych.
 - P.U.H. „MDJ” M. Dura-Jedlińska Poznań, ul. Zakręt 20/2, w zakresie realizacji umowy dożywiania w Szkole Podstawowej nr 9.
 - „DOMI D. Moch Poznań, ul. Powstańców Wlkp. 3, w zakresie realizacji umowy dożywiania w Szkole Podstawowej nr 75.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano zalecenia pokontrolne, które zostały wykonane lub są w trakcie realizacji.

XV. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ W MOPR

W ramach utrzymywanego systemu zarządzania w okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące zadania:

- Polityka Systemu Zarządzania – przygotowano harmonogram realizacji zadań na 2012 rok.
- Funkcjonujący w MOPR system zarządzania opisany jest w postaci ośmiu procesów:
 - MOPR/PS-01 Realizacja zadań związanych z udzielaniem świadczeń;
 - MOPR/PS-02 Realizacja zadań związanych ze wsparciem funkcjonowania w środowisku;
 - MOPR/PS-03 Działania na rzecz wspierania osób i rodzin i tworzenia systemu opieki zastępczej;
 - MOPR/PS-04 Realizacja świadczeń na rzecz osób niepełnosprawnych;
 - MOPR/PS-05 Zarządzanie zasobami osobowymi;
 - MOPR/PS-06 Organizacja, infrastruktura i informatyzacja w MOPR;
 - MOPR/PS-07 Planowanie i realizacja budżetu;
 - MOPR/PS-08 Świadczenie pomocy prawnej.

Dokumentacja systemowa została uaktualniona.

- Zmian w opisanym systemie zarządzania w 2012 roku dokonywano na podstawie wpływających wniosków zmian:
 - działania korygujące – 14 wniosków,
 - działania usprawniające – 25 wniosków,
 - działania zapobiegawcze – 1 wniosek.

Razem złożono 40 wniosków.

- Poza procesami, które zostały zidentyfikowane w ramach Systemu Zarządzania, część działalności MOPR-u opisano w formie instrukcji. W 2012 roku wydano lub zaktualizowano 22 instrukcje:
 - Proces MOPR/PS-01 – 1 instrukcja;
 - Proces MOPR/PS-02 – 5 instrukcji;
 - Proces MOPR/PS-05 – 1 instrukcja;
 - Proces MOPR/PS-06 – 8 instrukcji;
 - Proces MOPR/PS-07 – 7 instrukcji.

- W 2012 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, odbyły się następujące audyty wewnętrzne i zewnętrzne:

Audyt wewnętrzny:

- 20.03.2012 roku obejmował następujące obszary:
 - MOPR/PS-04/PR-01 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i technicznych;
 - MOPR/PS-04/PR-02 Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
 - Dokumentacja systemowa.

- 22.11.2012r. obejmował następujące obszary:

- MOPR/PS-07/PR-02 Obsługa finansowo-księgowa w zakresie wydatków budżetowych;
- Dokumentacja systemowa.

Audyt zewnętrzny:

- Audit w Urzędzie Miasta Poznania i Miejskich Jednostkach Organizacyjnych w terminie 23-26.04.2012 r. obejmował swym zakresem cały system zarządzania.

Nie stwierdzono niezgodności.

- W 2012r. zorganizowano szkolenie dla auditorów wewnętrznych, które przeprowadziła zewnętrzna firma BSI Group Polska w zakresie normy PN-ISO 31000:2012.

W ramach okresowego monitoringu utrzymywanego systemu zarządzania jakością, systematycznie prowadzone są raporty badań satysfakcji klienta, stopnia realizacji celów, wniosków i podjętych działań korygujących, zapobiegawczych i usprawniających. Prowadzony jest monitoring nadzoru nad wyrobem niezgodnym. Pozyskane informacje stanowią materiał wejściowy do Przeglądów Systemu Zarządzania dokonywanych przez Najwyższe Kierownictwo.

XVI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

- 1) Opracowanie i wdrożenie działań skutkujących osiągnięciem ustawowego wskaźnika zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej - w perspektywie do 2015 r.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynator rodzinnej pieczy zastępczej może mieć pod opieką nie więcej niż 30 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. Dzięki wprowadzonym zmianom struktury organizacyjnej od 1 stycznia 2013r. w planie MOPR wydzielono 7 etatów oraz 2 umowy zlecenia dla stanowisk koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, tj. o 5 więcej w odniesieniu do stanu na 31.12.2012r. Aktualnie na każdego z koordynatorów zatrudnionych w MOPR przypada średnio 35 rodzin zastępczych. Wypełnienie zapisów ustawowych oznacza, że w odniesieniu do aktualnej liczby rodzin zastępczych w perspektywie do 01.01.2015 r. konieczne jest zwiększenie zatrudnienia koordynatorów w MOPR o 2 etaty.

- 2) Opracowanie i wdrożenie działań skutkujących osiągnięciem standardu liczby wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych - w perspektywie do 2020 r.

Dążąc do wypełnienia zapisów ustawowych w zakresie osiągnięcia do 2020 roku standardu dot. liczby wychowanków w placówce opiekuńczo – wychowawczej (maksymalnie 30 os. w przypadku placówek funkcjonujących przed 1 stycznia 2012 roku i 14 os. w przypadku nowotworzonych placówek) oraz biorąc pod uwagę małe zainteresowanie ofertą prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej, konieczne jest utworzenie na terenie miasta kolejnej placówki (placówek). Aktualnie w poznańskich placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywa do 30 wychowanków.

- 3) Pozyskanie mieszkań chronionych

Istnieje potrzeba pozyskiwania lokali, w tym tworzenia mieszkań chronionych, dla usamodzielniających się wychowanków rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, dla osób niepełnosprawnych, bezdomnych oraz opuszczających zakłady karne.

Mieszkanie chronione jest ofertą wsparcia dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, które ani samodzielnie, ani przy pomocy własnych rodzin nie są w stanie pokonać swoich trudności i rozpocząć samodzielnego życia z wzięciem pełnej odpowiedzialności za siebie. Dzięki wsparciu specjalistów pobyt w mieszkaniu stwarza warunki przygotowywania się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz integracji ze społecznością lokalną. W jednym mieszkaniu chronionym może mieszkać od kilku do kilkunastu osób (w zależności od wielkości mieszkania).

Skala potrzeb:

- co roku pełnoletniość osiąga ok. 50 wychowanków rodzin zastępczych oraz usamodzielnia się ok. 50 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, wśród których zwłaszcza osoby opuszczające placówki to osoby wymagające pomocy w formie zapewnienia pobytu w mieszkaniu chronionym;
- 50 osób bezdomnych (za pośrednictwem placówek dla bezdomnych) już zgłosiło potrzebę pomocy w zakresie mieszkania chronionego a skala bezdomności w Poznaniu jest jednak znacznie większa – w placówkach dla osób bezdomnych przebywa około 700 osób, ponadto około 170 bezdomnych przebywa w różnego typu tzw. koczowiskach;
- 1.063 rodziny korzystające ze świadczeń (2.532 osoby w tych rodzinach) są zagrożone eksmisją z powodu zaległości czynszowych (średnia wysokość zadłużenia to 20 tysięcy złotych, część rodzin ma już wypowiedziane umowy najmu), z tych rodzin 724 (1.753 osoby) deklaruje, że w razie wykonania

wyroku eksmisyjnego nie zabezpieczy sobie schronienia, zaś w placówkach dla osób bezdomnych nie ma wolnych miejsc;

- co roku ponad 300 osób opuszcza zakłady karne i ma trudności w integracji ze środowiskiem – w tej grupie około 30% nie ma gdzie wrócić po zakończeniu kary lub powrót do miejsca zamieszkania znacznie uprawdopodobnia ponowne dokonanie przestępstwa;
- 3.872 rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ma wśród swoich członków osobę niepełnosprawną, wśród nich jest wiele osób z różnymi typami niepełnosprawności, które potrzebują pomocy w formie mieszkań chronionych (np. osoby niepełnosprawne fizycznie lub intelektualnie, które wymagają nauki samodzielności w codziennym funkcjonowaniu i pomocy w przygotowaniu się do wejścia na rynek pracy).

4) Utworzenie domu pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych

Obecnie w Poznaniu funkcjonują trzy DPS z miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych (ul. Konarskiego i oddział ul. Zamenhofa – łącznie 170 miejsc dla kobiet i mężczyzn, ul. Niedziałkowskiego – 35 miejsc wyłącznie dla kobiet, ul. Sielska i oddział ul. Mińska – łącznie 92 miejsca dla kobiet). Czas oczekiwania na pobyt w DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych w Poznaniu to około 2 lata. Obecnie w sytuacjach interwencyjnych, w których umieszczenie w DPS wymaga podjęcia działań zmierzających do zapewnienia opieki całodobowej w trybie pilnym, osoby wymagające takiej interwencji kieruje się poza miasto Poznań, nierzadko generuje to koszty wyższe aniżeli, te wynikające z utrzymania jednego mieszkańca w DPS w Poznaniu

5) Utworzenie tymczasowego miejsca pobytu osób bezdomnych w okresie zimowym

Liczba osób bezdomnych oczekujących udzielenia schronienia w okresie zimowym na terenie miasta Poznania jest większa niż liczba miejsc w placówkach oferujących schronienie bezdomnym. Placówki te nie przyjmują osób będących pod wpływem alkoholu, co – zwłaszcza w silne mrozy – powoduje zagrożenie dla ich zdrowia i życia osób bezdomnych spędzających noc na dworze. Ponadto część osób bezdomnych wybiera pobyt w miejscach niemieszkalnych, co jednak nie pozbawia ich podstawowych potrzeb w zakresie ogrzania się i skorzystania z zaplecza sanitarnego (kąpiel, mycie, pranie, itp.).

Opracowanie zbiorcze:

Agata Zellner, Sekcja Planowania i Analiz
tel. 061 860 99 34